

7. DIE GEMEENTE SE WEBBLAD

Die legkaart van die studie is stadig maar seker besig om voltooi te word. Tot dusver het elke stukkie daarvan in plek gekom. Van die eerste stukkie wat gehandel het oor die aard van God se koninkryk en ontdek is dat dit die sentrum van die hele legkaart vorm en die middelpunt is waarom alles draai, tot die laaste stukkie wat nou gaan om die benutting van die gemeente se webblad as missionale bedieningsinstrument om aan hierdie koninkryk van God in hierdie wêreld gestalte te gee. Dit sluit aan by die ander stukkie wat hierbo uiteengesit is naamlik die missionale roeping van die kerk, die postmoderne konteks waarbinne hierdie roeping gestalte moet kry en die een uitstaande kenmerk van die dinamies veranderende samelewing waarbinne die Internet as eietydse kommunikasie-sisteem 'n geweldige groot rol speel.

Laasgenoemde vyf punte (6.4.2.1 tot 6.4.2.5) het gehandel oor verskillende maniere van kommunikasie via die Internet wat deur middel van rekenaars asook selfone benut kan word om dwarsoor die wêreld met ander mense in verbinding te tree en boodskappe deur te gee. Hierdie manier van doen word onder die gesamentlike noemer van “sosiale netwerke” gegroepeer. Daarvoor is daar programme ontwerp wat dit vir enige persoon met die nodige hardeware moontlik maak om sonder spesifieke opleiding of kwalifikasie maklik te kommunikeer. Enige iemand kan dus net sy/haar boodskap intik en dit wegstuur.

Wanneer ons nou kom by die webblad is dit egter heeltemal 'n ander situasie. Anders as met die sosiale kommunikasie style is webblaie veel meer gekompliseerd en ook van 'n baie groter omvang. Soos reeds aangetoon staan die twee kommunikasie gebeure nie los van mekaar nie, maar is ten nouste aan mekaar verbind en komplimenteer die een die ander. Om 'n beeld te gebruik om die verband tussen die twee te probeer verduidelik sou mens kon sê dat 'n webblad soos 'n lugmagbasis is waar 'n verskeidenheid verskillende vliegtuie kan land, weer herlaai aan goedere, mense en brandstof en dan weer vertrek na verskillende ander bestemmings. Die lugmagbasis bly egter die konstante waar telkens heen teruggekeer kan word om die vliegtuig te versien, op te dateer en gereed te maak vir 'n volgende vlug. Dit beteken ook dat by so 'n lugmagbasis al die verskillende vliegtuie, passasiers, goedere en personeel se behoeftes in ag geneem moet word en deur 'n effektiewe infrastruktuur ondersteun moet word. Dit is egter die begin van 'n netwerk wat dwarsdeur die hele land en die hele wêreld 'n invloed het.

Met hierdie beeld in gedagte moet dus hier besef word dat 'n webblad veel meer is as maar net die kommunikasie van 'n bepaalde boodskap aan iemand. Daarom kan mens ook verstaan dat dit hier om veel meer gaan as maar net die benutting van een soort sagteware program. Leiner maak die volgende belangrike opmerking deur te sê: “The

Internet is as much a collection of communities as a collection of technologies, and its success is largely attributable to both satisfying basic community needs as well as utilizing the community in an effective way to push the infrastructure forward.” (Leiner et al, 2010: <http://www.internetsociety.org/internet/internet-51/history-internet/brief-history-internet>, besoek op 9 November 2010). In 'n webblad word die gemeenskap se belange gedien deur die benutting van 'n verskeidenheid van tegnieke en kommunikasiestyle. Alhoewel die aanvanklike bedoeling vir die ontwikkeling van die Internet nie bedoel was om alle gemeenskappe oor die hele wêreld met mekaar in verbinding te bring nie, het die ontwikkeling van die verskillende tegnologieë in die uitbouing van die Internet tot gevolg gehad dat die hele wêreld letterlik vandag via Internet met mekaar in kontak kan kom. Hierdie potensiaal word dan ook veral deur die ontwerp van 'n webblad deur instansies, organisasies, besighede, individue en watter ander entiteit mens ook aan kan dink, benut om met die wêreld daar buite te kommunikeer. Dit is so omdat die webblad nie net gaan om een bepaalde boodskap nie, maar gebruik word om die volle verskeidenheid van sake rakende die eienaar daarvan te omvat.

With the internet, you can: improve your church's communication quickly, easily, and inexpensively; empower lay volunteers for active participation; minister to people at any time and in any place; connect people in caring community; allow your sermons, devotions, and Bible studies to continue to minister for years to come; and expand your ministry to reach people around the world. (Stephenson, 2011: Kindle ed, loc 133-37)

Omdat die Internet so 'n integrale deel van mense se leefwêreld geword het, verwag hulle dat organisasies, instellings en helaas ook gemeentes oor 'n webblad sal beskik. Om nie ten minste oor die mees basiese webblad te beskik nie, is so goed as om nie die organisasie in die telefoongids te lys nie of om nie 'n naambord voor die instansie se adres aan te bring nie. “For example, we want our church webpages intermingled with links to the sin-filled webpages because people who go to an internet search engine looking for meaning or answers or fun will perhaps click our website link instead of others. We ought to be where people in need are, and many of them are on the internet..” (Stephenson, 2011: Kindle ed, loc 189-91)

Die eerste webblad het op 6 Augustus 1991 in die Switserse Alpe by 'n fasiliteit van CERN die lig gesien en is ontwerp deur die toe 36-jarige fisikus met die naam van Tim Berners-Lee.

Sir Timothy John "Tim" Berners-Lee, OM, KBE, FRS, FEng, FRSA (born 8 June 1955), also known as "TimBL", is a British computer scientist, MIT professor and the inventor of the World Wide Web. He made a proposal for an information

management system in March 1989 and on 25 December 1990, with the help of Robert Cailliau and a young student at CERN, he implemented the first successful communication between a Hypertext Transfer Protocol (HTTP) client and server via the Internet. (http://en.wikipedia.org/wiki/Tim_Berners-Lee, besoek op 17 Julie 2012)

Hierdie eerste webblad was uit die aard van die saak 'n baie basiese blad en het hoofsaaklik ten doel gehad om die inligting deur te gee rondom die ontwikkeling van die www-projek waarmee hulle besig was. Die adres van die eerste blad was <http://info.cern.ch/hypertext/WWW/TheProject.html> en hoewel hierdie blad lankal nie meer op die Internet verskyn nie, kan die voorkoms daarvan nog gesien word deur in te gaan op <http://www.w3.org/History/19921103-hypertext/hypertext/WWW/TheProject.html>. (vgl <http://www.wired.com/geekdad/2011/08/world-wide-web-20-years/>, besoek op 17 Julie 2012). Aan die hand van hierdie blad kon lesers van destyds meer leer aangaande “hypertext”, die rekenaartaal wat nodig is om webblaaie te ontwerp. Hulle kon ook leer hoe om op die Internet te soek na inligting. Mens moet natuurlik in ag neem dat die enigste mense wat destyds toegang tot die Internet via soeker sagteware gehad het, was Berners-Lee en sy kollegas by CERN. Die res van die wêreld was dus onbewus van hierdie grootse gebeurtenis wat die hele wêreld se kommunikasie nog radikaal sou beïnvloed. Gelydelik het die oprigting van soek fasiliteite op die Internet uitgebrei. In 1993 met die vrystelling van die “Mosaic” soek program het hierdie hele saak 'n groot hupstoot gekry.

In 1994, Berners-Lee founded the World Wide Web Consortium (often referred to as “W3C”) at MIT in order to create standards for the web to ensure that different websites would all work the same way. Berners-Lee, now 56, is still the director of the W3C, in addition to several other positions he holds. While there are and surely always will be some deviations from the standards by many websites and browsers, it’s not a stretch to say that the web as we know it would probably not exist if not for the W3C’s guidance. (<http://www.wired.com/geekdad/2011/08/world-wide-web-20-years/>, besoek op 17 Julie 2012).

In 2004 is Berners-Lee deur koningin Elizabeth II tot ridder geslaan vir die baanbrekerswerk wat hy verrig het. In April 2009 is hy gekies as buitelandse verteenwoordiger van Brittanje in die VSA se Nasionale Akademie vir Wetenskap.

Vandag vir die meeste Internet gebruikers is dit nou, twintig jaar later, bykans onmoontlik om te dink dat daar 'n tyd was wat mens nie via webblaaie op die Internet met die wêreld kon kommunikeer nie. Dit is ook onmoontlik om jou voor te stel hoe die wêreld sou wees as hierdie ontwikkeling nie plaasgevind het nie. Daarby is dit ook ondenkbaar hoe die wêreld daar gaan uitsien oor nog twintig jaar met die vinnige uitbreiding van Internet kommunikasie soos ons dit nou ervaar.

•Wat die webblad soveel anders maak as al die genoemde massa media is die feit dat dit met baie groter sorg ontwerp en in stand gehou moet word. Waar die ander massa media deur enige iemand gebruik kan word deur net 'n boodskap in te tik of 'n foto en/of video op te laai omdat die nodige sagteware daarvoor reeds ontwerp is, moet die webblad deur kundiges opgestel word. Daar is wel sagteware soos Wordpress beskikbaar wat dit moontlik maak dat onopgeleide mense 'n webblad kan opstel, maar dit het baie beperkings. Vir die ontwerp van 'n webblad is kennis van “hypertext” nodig. Hiervoor word programme soos Adobe Dreamweaver, iWeb, Frontpage en NetObjects Fusion, om net 'n paar te noem, gebruik. Hierdie programme stel die ontwerper in staat om die nodige kodes van die “HTML” (HyperText Markup Language) of “XHTML” (Extensible HyperText Markup Language), “CSS” (Cascading Style Sheets), “JavaScript” en ander te hanteer in die ontwerp en in standhouding van webblaaie. In die volgende bespreking moet steeds onthou word dat 'n missionale ekklesiologie as uitgangspunt hier geld. Daar sal dus telkens hierna verwys word en gepoog word om aan te toon hoe die webblad as bedieningsinstrument die missionale roeping van kerke wees komplimenteer. By elkeen van die volgende stappe moet ook steeds onthou word dat in die proses van ontwerp van die webblad die volgende vyf vrae beantwoord moet word:

- Word die Woord van God suiwer verkondig?
- Bou dit die mens wat die tempel van die Heilige Gees is op of breek dit af (fisies, psigies en spiritueel)?
- Watter effek het dit op die “swakker” gelowige en op die nie-Christen: opbouend of afbrekend?
- Word die wil van God deurgaans gehandhaaf en as hoogste fokus gehoorsaam?
- Word God verheerlik? Met ander woorde, kan God se seën met 'n skoon gewete afgebid word?

Omdat 'n webblad so omvattende kommunikasie-middel is en met sorg beplan moet word, word die volgende elemente bespreek.

7.1. Spanwerk

In aansluiting by wat reeds gesê is by 10.4.1 oor die Diensgroep vir Kommunikasie word hier ten opsigte van die webblad beklemtoon dat dit belangrik is om 'n span benadering vir hierdie Internet bediening te volg. Hierdie span vorm dan 'n onder afdeling van die Diensgroep vir Kommunikasie. Dit beteken dat 'n verteenwoordiger van die span deel moet uitmaak van die Diensgroep en dat nie al die lede van die span dus ook op die Diensgroep dien nie. Omdat die webblad 'n hele verskeidenheid van bedieningselemente hanteer, is dit nodig om 'n groep mense wat op die verskillende elemente kan konsentreer

te gebruik vir die effektiwiteit van hierdie bediening. Stephenson maak die volgende opmerking:

An effective and sustained internet ministry requires teamwork for two main reasons. First, growing and maintaining the website takes a lot of time—people must gather, create, organize, edit, and post the content. And, people must research technical details and implement solutions. Second, internet ministry requires many different skills and gifts, and God does not stuff all these gifts into one person. God created us to be interdependent. (Stephenson 2011:Kindle ed, loc 302-305)

Omdat die grootte van gemeentes en die hoeveelheid asook verskeidenheid van aktiwiteite verskil, is dit moeilik om 'n vaste getal vir hierdie span te noem. In elke geval sal seker gemaak moet word dat al die aktiwiteite en kategorieë van die gemeente verteenwoordig word. Dit beteken ook nie dat daar een persoon van elke aktiwiteit in die span moet wees nie. 'n Span wat te groot is, is ook nie prakties nie en kan te lomp funksioneer. Die ideaal is waarskynlik om hoogstens drie tot vyf persone in so 'n span te hê. Een persoon sal dus meer as een belang moet verteenwoordig. Wat van groot belang is, is dat ten minste een persoon deeglike kennis van webblad ontwerp sal hê. So 'n persoon moet die tegniese versorging hanteer. Dit is van kardinale belang dat die lede van die span werklik 'n passie vir die saak aan die dag sal lê. Uiteindelik gaan dit nie om net nog 'n aktiwiteit van die gemeente nie, maar om die uitbreiding van God se koninkryk. Die spanlede moet saam met 'n Paulus van ouds kan sê: “Die liefde van Christus dring ons.” (2 Kor 5:14). Stephenson maak die volgende belangrike opmerking: “Value the people on your team more than the task of building your website.” (Stephenson 2011: Kindle ed, loc 2930-31)

7.2 Versameling van inligting

Nadat die span wat met die webblad gaan werk saamgestel is, moet begin word om inligting te versamel. Hierdie is waarskynlik die heel belangrikste deel van die webblad. Die span sal vir hulleself antwoorde op 'n hele aantal vrae moet kry. Die volgende word genoem:

7.2.1. Doel

Die doel van die webblad moet duidelik uitgespel word. Wat moet met die webblad bereik word? Hierdie doel hou uit die aard van die saak verband met die verstaan van kerk-wees. Soos reeds aangetoon is die belangrikste roeping van die kerk om God se koninkryk gestalte te laat kry deur missionaal te funksioneer. Hierdie oorhoofse roeping van die gemeente sal in die formulering van die webblad se doel verantwoord moet word. Wanneer Stephenson oor die doel van 'n webblad vir 'n gemeente/kerk nadink dan beseft hy dat dit die gemeente/kerk dadelik teenwoordig maak in 'n area (die

Internet) waar miljoene mense letterlik elke dag gaan soek na antwoorde en inligting oor 'n baie wye spektrum van aangeleenthede.

Each church should be where the needy people are found. We want our web ministry to be right in the midst of the sin-filled websites that we hear about. For example, we want our church webpages intermingled with links to the sin-filled webpages because people who go to an internet search engine looking for meaning or answers or fun will perhaps click our website link instead of others. We ought to be where people in need are, and many of them are on the internet. (Stephenson 2011: Kindle ed, loc 188-91)

Wanneer hier dus gekyk word na die verkillende aspekte wat ter sprake is met die ontwerp van die gemeente se webblad, moet gedurig onthou word dat die fokus en die klem die hele tyd val op die missionale roeping van die gemeente. By elke bladsy en afdeling van die gemeente se webblad moet die vraag gevra word: “Word die missionale roeping van die gemeente gedien? (Om te help met die beantwoording van hierdie vraag kan ook gerus gekyk word na die meetinstrument wat in Bylaag A as addendum hierby aangeheg is.)

Dit hang weer saam met 'n volgende vraag wat hiermee ten nouste saamhang naamlik die vraag wie die mense is wat met die webblad bedien gaan word.

7.2.2. Die teikengehoor

Hierdie mense bestaan hoofsaaklik uit twee groepe naamlik die groep wat deel uitmaak van die gemeente en die groep wat buite die gemeente is in die gemeenskap en wat dit betref in die res van die wêreld. Wat die mense in die gemeente betref sal die webblad sekerlik benut word om hulle toe te rus en geestelik so op te bou dat hulle al meer en al beter hulle missionale roeping sal verstaan en ook al beter in staat gestel word om hierdie missionale roeping te kan uitvoer in hulle daaglikse manier van lewe. Hierdie groep mense (gemeentelede) kan weer onderverdeel word in kleiner groeperinge. Daar is ouer lidmate wat al afgetree is en dus nie meer elke dag werksverpligtinge het nie. Hulle is nog steeds deel van die kerk en moet gehelp word om hulle unieke aard te verstaan en missionaal gestalte te gee. Dan is daar die groep werkende lidmate (waarskynlik die grootste groep mense) wat toegerus moet word en gehelp moet word om op hulle eie manier daaglik missionaal te funksioneer in die werks- en ander plekke waar hulle beweeg. Daar is moontlik 'n beduidende groep jong ongetroude werksmense of studente. Miskien is daar 'n groep skoolkinders in verskillende skole. Hoe die gemeente ookal saamgestel is, die gemeentelede moet toegerus en gemotiveer word om missionaal kerk te kan wees op watter manier hulle ookal in die gemeenskap betrokke is. Die ander groep mense is mense wat nie

noodwendig lidmate van die gemeente is nie, maar in die onmiddellike omgewing of verder en in die res van die wêreld bereik kan word met die boodskap van God se koninkryk. Hoe kan hierdie mense deur middel van die webblad bedien word? Wat hier van belang is, is om te verstaan dat die webblad van die gemeente nie in eerste instansie ten doel het om die gemeente te laat groei nie, maar om God se koninkryk gestalte te gee. In 'n ondersoek wat onlangs gedoen is na die inhoud van gemeentes wat reeds webblaaie het, het aan die lig gekom dat by 'n hele aantal gemeentes die webblad eintlik maar net benut om inligting oor die gemeente se aktiwiteite bekend te maak. Sake soos eredienstye, kategeese byeenkomste en jeugbyeenkomste se vergadertye word gegee. Verder word inligting oor die betaalde personeel gegee soos die kantoorpersoneel, die leraars en soms ook die koster en kassier. In 'n hele paar gevalle is dit al waarvoor die gemeente se webblad gebruik word terwyl dit soveel meer betekenis kan hê. Daarom is dit van kardinale belang dat die doel van die webblad rondom die mense wat daardeur bereik kan word, baie duidelik binne die missionale roeping van die gemeente uitgespel moet word. Bowlby sê 'n duidelike antwoord moet gevind word op die basiese vraag: “What do you hope to accomplish by building this web site? Is there a specific group of people that will help you reach your goals? It is helpful to picture the “ideal” person you want to visit your web site. Consider their age, sex or interests – this will later help determine the best design style for your site. (Bowlby:<http://www.idesignstudios.com/blog/web-design/phases-web-design-development-pro-cess/>, besoek op 8 Julie 2012).

7.2.3. Inhoud

Wat is die waarskynlike behoeftes van bogenoemde mense waarin die webblad kan voorsien? Waarna gaan soek mense op die Internet om hulle geestelike behoeftes te bevredig? Daarmee saam kom ook die vraag waarna mense behoort te soek om geestelik verryk te word?

7.2.4. Koste

Daar is bepaalde kostes verbonde aan die daarstelling van die webblad. As daar nie in die gemeente iemand is wat as deel van sy diens in die gemeente die webblad gratis kan ontwerp en instandhou nie, kan die koste nogal heelwat beloop om iemand van buite te kry om dit te doen. Verder is daar hier en daar gratis “hosts” beskikbaar om die webblad te huisves en aanlyn te plaas. Die span moet net daarvan seker maak dat die spasie op die lug groot genoeg is vir die webblad se behoeftes. Gewoonlik is die spasie wat gratis verkry kan word nie voldoende om al die moontlikhede van die webblad te hanteer nie. Die maandelikse koste van so 'n “host” moet van die begin af verreken

word. Die voordeel is dat die gemeente 'n aantal (dikwels onbepaalde hoeveelheid) epos-adresse gratis kry wat aan gemeentedele beskikbaar gestel kan word.

7.3. Beplanning

Sodra die span weet wat die doel van die webblad is en al die nodige inligting versamel het, is dit nodig om die blad haarfyn te beplan voordat dit ontwerp kan word. Hier gaan dit om die ontwerp van 'n webkaart (site map). “The site map is a list of all main topic areas of the site, as well as sub-topics, if applicable. This serves as a guide as to what content will be on the site, and is essential to developing a consistent, easy to understand navigational system.” (Bowly: <http://www.idesignstudios.com/blog/web-design/phases-web-design-development-process/>, besoek op 8 Julie 2012). Hier moet nou besluit word uit watter elemente die webblad gaan bestaan. Daar is baie moontlikhede. Die volgende kan oorweeg word.

7.3.1. Gemeentelike inligting

Daar is heelwat inligting oor die gemeente wat geplaas kan word sodat lidmate op hoogte gehou kan word en sodat ander persone wat inligting oor die gemeente soek of wat selfs per ongeluk die webblad oopmaak deur die inligting geprikkel kan word. Die kerk in geheel kan ook baie geld spaar op drukwerk as elke gemeente (ring) oor 'n webblad beskik waarop die gemeente se inligting verskyn. Dit kan die druk van die jaarlikse Jaarboek uitskakel en waarskynlik ook meer op datum wees as die kerk se Jaarboek. Dit op sigself kan al klaar 'n missionale funksie vervul.

Elke gemeente het 'n historiese lyn. Die “storie” van die gemeente kan in kort op die webblad geplaas word sodat mense in en buite die gemeente die herkoms en verloop van die gemeente se bestaan kan besigtig. Dit help mense verstaan wat die agtergrond van die gemeente is en gee ook begrip vir die manier waarop die gemeente tans bestaan en funksioneer. Ons leef tans in 'n tyd waarin mense graag huiswerk doen oor kerke en gemeentes voordat hulle daarby aansluit. Dit is nie meer vanselfsprekend dat omdat iemand binne die geografiese grense van 'n gemeente woonagtig is die persoon ook noodwendig by daardie gemeente inskakel nie. Daarom is dit belangrik om alle nodige besonderhede oor die gemeente beskikbaar te stel sodat mense kan weet waarmee hulle te doen kry. “More people every day look to the internet as their primary source of all information, and that includes looking for a church.” (Stephenson 2011: Kindle ed, loc 174-75)

Meeste gemeentes laat elke jaar 'n kalender druk waarop al die besonderhede van die gemeente se administrasie en aktiwiteite vir die verloop van die jaar aangedui word. Hierdie kalender kan op verskillende maniere op die webblad aangebring word. Dit kan byvoorbeeld in 'n PDF formaat geplaas word sodat mense met rekenaars en selfs

selfone dit maklik kan oopmaak en/of aflaai en lees. Indien dit in 'n formaat soos “Outlook Calender” geplaas word, kan persone wat Microsoft Office se pakket gebruik (dit is die oorwegende pakket wat deur die meeste mense gebruik word) die kalender op hulle rekenaar en/of selfoon aflaai en saam met hulle ander inskrywings byderhand hê. Deur die kalender so op die webblad te plaas, word dit moontlik vir lidmate en ook enige ander persoon van buite die gemeente om die gemeente se inligting en aktiwiteite enige plek en enige tyd te bekom en daarop te reageer. Hierdie manier van doen dien ter selfdertyd as 'n soort bemerking van die gemeente se aktiwiteite en indien dit reg geplaas word, dien dit ook as 'n soort ope uitnodiging vir ander mense om aan die aktiwiteite te kom deelneem.

Gewoonlik is daar 'n aantal betaalde amptenare in die gemeente wat dien as die kontakpunte vir verskeie funksies in die gemeente. Daar is gewoonlik ten minste een leraar, 'n kerkkantoor, 'n skriba of saakgelastigde, 'n kassier, 'n koster, 'n musiekleier en/of orrelis en in baie gevalle ook ander leiersfigure wat as kontakpunte diens doen. Dit is belangrik dat hierdie partye se kontakbesonderhede duidelik op die webblad aangebring word.

Deesdae maak baie persone gebruik van aanlyn bankdienste om finansiële betalings te doen. Omdat dit veiliger is as om met kontant te werk, gebruik baie mense dit ook om hulle maandelikse dankoffer oor te betaal. Daarom is dit nodig om die gemeente se bankbesonderhede vir sulke inbetalings op die webblad te plaas.

In die meeste gemeentes (indien nie almal nie) is daar verskillende groepe mense wat in die gestaltes van diensgroepe of taakgroepe of kommissies die georganiseerde dienste in die gemeente hanteer. Daar is ook verskillende aksiegroepe vir spesifieke kategoriale bedieninge in die gemeente. So is daar dikwels 'n spesifieke bedieningsgroep vir die jeug, gesinne, ouer mense, dames en kleingroepe om maar net 'n paar te noem. Dit is belangrik dat daar oor hierdie verskillende bedieninge inligting op die webblad geplaas word sodat lidmate en ook ander mense kan verstaan waaroor dit gaan en hoe hulle daarby betrokke kan raak. Gee dus inligting oor die struktuur en werksaamhede asook kontakbesonderhede van die leiers. Kerkraadslede se besonderhede kan ook geplaas word. Dit is egter belangrik om seker te maak dat die verskillende persone wat hier ter sprake is, toestemming verleen vir die plasing van hulle besonderhede. Dit is belangrik dat mense se privaatheid nie geskend word deur die plasing van persoonlike besonderhede sonder persone se mede wete nie. Daarom is dit ook nie wenslik dat die hele gemeente se data op die webblad gepubliseer word nie al is dit in baie gemeentes op rekenaar databasisse beskikbaar. Wanneer kontak besonderhede gegee word, is dit belangrik om alle beskikbare inligting te gee:

telefoonnommers (landlyn en selfoon), adres (straat en posbus) en epos-adres. Stephenson maak ook hierdie belangrike opmerking oor die plasing van besonderhede van persone: “Keep it up-to-date. Don't post personal phone numbers or addresses without permission. Never post private email addresses; instead, create email aliases.” (Stephenson 2011: Kindle ed, loc 2931-32)

In elke gemeente is daar 'n aantal gereelde byeenkomste soos die eredienste, Bybelstudies, Bybelskool, jeugbyeenkomste, kategese, gebedsaksies, geskeduleerde uitreike om net 'n paar te noem. Al verskyn hierdie inligting ook gewoonlik op die gemeente se kalender, is dit dalk goed om dit ook afsonderlik op 'n prominente plek op die webblad te plaas.

Op die webblad behoort daar ook inligting te verskyn oor die gemeente se visie en missie. Deur dit daar te plaas, kan die lidmate en ook ander mense van buite die gemeente 'n idee kry hoe die gemeente dink oor gemeente-wees en hoe gemeen word die gemeente inpas in God se plan vir sy koninkryk op aarde. Indien dit reg geplaas word, het dit 'n geweldige waarde om missionaal in die gemeenskap 'n verskil te maak. Dit help ook dat mense kan verstaan waaroor dit eintlik in die gemeente gaan en hoe hulle daarby betrokke sou kon raak.

So kan daar sekerlik ook ander nodige inligting wees wat op die webblad geplaas kan word. In sommige gemeentes is daar bv 'n maandelikse of kwartaallikse nuusbrief wat gedruk uitgegee word. Plaas dit ook op die webblad. In baie gemeentes is daar elke Sondag 'n gedrukte bladje met afkondigings wat by die deure uitgedeel word. In groot gemeentes kan dit nogal 'n aardige bedrag elke maand kos en heelwat tyd in beslag neem. Plaas die aankondigings op die webblad en verwys lidmate daarheen as opvolg bron. Stephenson gee in dié verband die volgende wyse raad: “Try to have complete information but know that missing information is better than wrong information on the website. Provide an obvious way to contact the web team from the website to send suggestions and questions.” (Stephenson 2011: Kindle ed, loc 2961-64).

7.3.2. Geestelike versorging

Een van die heel belangrikste indien nie dié belangrikste fokus van die bediening in die gemeente behoort te wees om lidmate geestelik te versorg op so 'n manier dat gelowiges gehelp word om geestelik te ontwikkel sodat elkeen afsonderlik en almal gesamentlik al beter in staat is om hulle missionale roeping in die daaglikse gang van die lewe te verstaan en te kan uitleef. Ons leef tans in 'n tyd waarin mense se programme al voller raak en daar al minder tyd beskikbaar is om ook by die toerustingsaktiwiteite in die gemeente se bedieningsprogram uit te kom. Aan die anderkant sit die meeste van ons lidmate daagliks vir lang ure voor rekenaars en/of

hanteer selfone waarop ook toegang tot die Internet moontlik is. Dit bring mee dat die webblad van die gemeente een van die handigste maniere is om mense via die Internet met geestelike toerusting te bereik. Benut dus die webblad om toerustingsmateriaal te plaas. In sommige gemeentes is daar weeklikse Bybelskole. Plaas dieselfde materiaal wat daar behandel word ook op die webblad. Op dieselfde manier kan die materiaal wat by die kategeese gebruik word op die webblad geplaas word. In sommige gemeentes is daar weeklikse Bybelstudie groepe. Plaas die materiaal op die webblad sodat dit vir meer mense as net dié wat die byeenkomste kan bywoon, beskikbaar is. Dieselfde kan gedoen word met die materiaal wat in omgegroepe of ander kleingroepe gebruik word. Daar is dalk van tyd tot tyd sekere temas in die gemeente of gemeenskap waaroor mense graag begeleiding verlang. Laat 'n kundige (die leraar of iemand anders) dan so 'n artikel skryf en beskikbaar stel vir plasing op die webblad.

Wanneer materiaal geplaas word, is dit egter van uiterste belang om seker te maak dat waar kopiereg ter sprake is die regte kanale gevolg word om die regte nie te skend nie. Verder moet ook onthou word dat mense nie belangstel om artikels wat te lank is te lees nie. Die goue reël is om artikels nie langer nie as twee of uiters drie A4 bladsye lank (10pt skrif, enkel gespaseer) te laat wees.

Nog 'n manier om die geestelike versorging te doen en tegelyk ook 'n missionale bedieningsinstrument in die hand van lidmate te plaas, is om die preke en ook ander voordragte wat in die gemeente gelewer word in die vorm van klank- en selfs video lêers op die webblad te plaas. “By using the internet, you can make the sermon available to others both inside and outside of the congregation, now and in the future. People have sent us emails stating that content on the church's website has changed their lives. Many times, these people live hundreds of miles away, and the content they reference is months or even years old. Without the internet, they probably would not have experienced this benefit.” (Stephenson 2011: Kindle ed, loc 85-88)

Daar is verskillende sagteware programme op die mark wat dit moontlik maak om klank en video materiaal so te verwerk dat dit maklik op enige rekenaar afgelaai kan word. In die gemeente waar die skrywer tans lidmaat is, het dit al meermale gebeur dat lidmate kom rapporteer dat hulle 'n bepaalde preek eers regtig ingeneem het nadat hulle dit van die webblad gaan aflaai en weer daarna geluister het. Daar is ook in die betrokke gemeente lidmate wat die preke aflaai en onder ander persone versprei. Een persoon gebruik dit in kleingroep besprekings. 'n Ander lidmaat het 'n firma wat sekuriteitsdienste bied. Hy versprei die preke per CD onder die werknemers waarvan sommige dan in kleingroepe daarna luister en dit bespreek. In die gemeente is daar ook heelwat huisgesinne waarvan daar een of meer kinders is wat iewers in die buiteland

woonagtig is. Daardie kinders vind dit baie verrykend om dan na die preke wat in hul tuisgemeente gelewer is af te laai en daarna te luister. So kan gemeentede aangemoedig word om die preke te versprei onder kollegas, vriende en selfs aan vreemdelinge uit te deel en so 'n missionale rol in mense se lewens te speel. Dit is selfs moontlik om die preke af te laai en op Facebook of ander sosiale media te plaas vir verspreiding van die Evangelie.

Die belangrike vereiste hiervoor is egter dat seker gemaak moet word dat klank- of video lêers nie te groot is sodat dit moeilik is om af te laai nie. Dit geld veral mense wat nie die vinnigste Internet ontvangs het nie.

7.3.3. Verwysingsbronne

Elke gemeente hoef nie van vooraf die wiel uit te vind en te ontwerp nie. Op die Internet is daar alreeds heelwat webblaaie wat uitstekende toerustingsmateriaal bevat. Op die webblad van die gemeente kan sulke skakels geplaas word sodat mense net daarop kan klik en na die materiaal geneem word. So is daar artikels op ander gemeentes (en ander denominasies) se webblaaie wat benut kan word. Daar is ook op die NGK se webblad verslae van kerklike kommissies en werkgroepe asook kerklike vergaderings wat as geestelike toerustingsmateriaal gebruik kan word. Daar is ook toegang tot kerklike belydenisse en die besluiteregisters van kerklike vergaderings wat gebruik kan word. Plaas die skakels na sulke webblaaie op die gemeente se webblad. Daar is ook op die Internet Bybelstudieprogramme beskikbaar en selfs sagteware wat beskikbaar is om Bybels en studiemateriaal af te laai. So is daar byvoorbeeld die gratis program van e-Sword wat afgelaai kan word. Bybel Media maak dit ook moontlik dat Bybels in verskillende vertalings op selfone afgelaai kan word deur te gaan na <http://m.bibles.co.za>. So is daar ook ander sulke gratis hulpmiddels beskikbaar. Gebruik die gemeente se webblad om sulke skakels bekend te stel sodat gemeentede en ander wat op die webblad ingaan dit kan kry en benut. Ook hierdie manier van doen maak dit moontlik dat die webblad missionale betekenis kan hê en persone bereik kan word wat andersyds nooit in aanraking met geestelike toerustingstof kom nie. Dit help alles om gemeentede en ander bestaande gelowiges geestelik te bemagtig sodat hulle geestelik so kan ontwikkel dat hulle missionale roeping al beter uitgevoer kan word.

7.3.4. Interaktiewe deelname

Soos reeds hierbo aangetoon is, leef ons in 'n tyd waarin mense graag kontak met ander wil maak al is dit dan via 'n gesiglose netwerk van kommunikasiemedia. Die gemeente se webblad kan in hierdie behoefte voorsien deur dit moontlik te maak dat mense interaktief op die webblad kan reageer. Dit is moontlik om op die blad 'n vorm beskikbaar te stel wat persone wat graag lidmate van die gemeente wil word aanlyn kan

invul en aan die administrasie van die gemeente beskikbaar stel. So kan op die webblad toegang tot die gemeente se Facebook, Twitter en ander massa media moontlik gemaak word. Die gemeente kan op die webblad ook sy eie “blog” bekend stel en mense nooi om daarop in te gaan en daar te reageer. Deur sulke interaktiewe deelname op die webblad te stimuleer, word die blad 'n lewendige kommunikasie kanaal wat op sigself weer missionale betekenis kan hê.

7.3.5. Fotogalery

'n Foto sê baie keer meer as baie woorde. Mense hou ook baie daarvan as hulle hulleself op foto's kan sien. Dit is dus 'n goeie idee as mens foto's neem tydens die byeenkomste van die gemeente en op die webblad 'n galery daarvoor skep. Mens kan ook vir die gemeentelêde vra om foto's wat hulle neem, beskikbaar te stel om op die gemeente se webblad te plaas. Wanneer dit gedoen word, is daar egter 'n paar riglyne wat in ag geneem moet word. Met die ontwikkeling van tegnologie het kameras ook al hoe meer verbeter sodat selfs die kleinste kamera en selfs selfone deesdae baie goeie gehalte foto's kan neem. Dit beteken gewoonlik dat foto's met 10 en selfs 14 Mega pixels geneem word. Die probleem daarmee is egter dat die lêers van sulke foto's dan ook baie groot is en as dit netso in die webblad gepubliseer sou word, is die gevaar dat dit baie lank neem om af te laai of oop te maak en dus mense erg gaan frustreer. Dit is ook nie nodig om foto's van soveel digtheid te gebruik nie omdat die grootte wat die foto's op die webblad is ook baie duidelik is teen baie laer pixels. Dit beteken dus dat mens foto's wat op die webblad geplaas word altyd eers moet verklein (compress) voordat dit gebruik word. Daar is verskillende sagteware beskikbaar waarmee hierdie verkleinings gedoen kan word. Gewoonlik is foto's van tussen 300 en 500 Kilo bytes goed genoeg om steeds goeie gehalte foto's te bied en tog ook vinnig genoeg kan oopmaak en/of aflaai. 'n Woord van waarskuwing: wees baie versigtig om nie te veel foto's met eens op te laai nie. Dit kan dalk te oorweldigend wees. Foto's moet ook nie vir altyd op die webblad gelos word nie. Besluit vooraf hoe lank foto's geplaas gaan word (een maand is 'n goeie tyd) en haal dit dan af of verskuif dit na 'n argief-lêer waar dit ook weer later gevind kan word indien dit nodig sou wees.

7.3.6. Advertensies

Dit mag wees dat dit 'n gemeente redelik duur kan kos om 'n webblad tot stand te bring omdat 'n ontwerper betaal moet word om die ontwerp te doen. Dan probeer gemeentes soms om deur middel van advertensies die koste van die ontwikkeling te verhaal. Hieroor skryf 'n groep wat hulleself noem “Internet Evangelism Day team” soos volg:

Adverts on a church site are a turn off. If you truly have no budget for a church site, then use a free page system without adverts eg. pages.google.com. But a website is so strategic to your church, we urge you to pay real money for a better solution! Sites with your own domain name and low tech content management input (i.e. editing using a browser interface) cost a relatively small monthly rate. ([http://www.internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.internetevangelismday.com/church%20site%20design.php), besoek op 25 Julie 2012)

Die ander negatiewe aspek van advertensies is soms dat die instansie/individu wat die advertensie plaas so voorskriftelik kan wees ten opsigte van die plasing dat dit die voorkoms en algemene indruk wat die webblad moet vertoon negatief kan benadeel.

7.3.7. Voorbidding

In die lig van wat reeds hierbo gesê is oor mense se behoefte om kontak te maak met ander al is dit dan via 'n netwerk skeep ook die behoefte om deur ander ondersteun te word via hierdie netwerk. As gelet word op die boodskappe wat dikwels op Facebook geplaas word dan kry mens die indruk dat mense nogal graag hulle nood met ander wil deel. Dit lei daartoe dat mense graag ander wat in nood verkeer ondersteun en bemoedig deur middel van inspirerende boodskappe en voorbidding. Die webblad van 'n gemeente is 'n ideale plek om versoeke vir sulke voorbidding te plaas.

“Pages which relate to felt needs are very strategic. Several studies have shown that in a majority of lasting adult conversions, a personal life problem played a major part in drawing them to faith. Offering to pray for site visitors’ needs can also be strategic, if you can do this with integrity and appropriate privacy. And there are many other innovative possibilities: try to think outside the box!” ([http://www. Internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.Internetevangelismday.com/church%20site%20design.php), besoek op 25 Julie 2012)

Wanneer dit egter gedoen word, moet seker gemaak word dat die goedkeuring en instemming daarvoor van die betrokke partye gekry word. Mens moet nie maar net aanvaar dat enige persoon in nood dit sal verwelkom dat die nood aan almal oorgedra word nie. Daar moet altyd die nodige respek vir persone se privaatheid getoon word.

Bogenoemde lys sake maak nie aanspraak op volledigheid nie. Dit dien as voorbeelde van wat alles op so 'n webblad geplaas kan word. Elke gemeente se span moet self die plaaslike omstandighede ontgun. Dit kan baie help om so wyd moontlik met ander persone te praat oor moontlike behoeftes wat in so 'n webblad opgevang kan word. Hier word bedoel gesprek met gemeentedele sowel as ander persone wat buite die gemeente staan.

7.3.8. Administrasie

Daar is administratiewe sake wat aandag moet geniet. Om 'n webblad op die lug te kry, moet gebruik gemaak word van 'n gasheer-instansie vir die tegniese plasing van die blad op die Internet. Die blad moet by so 'n gasheer geregistreer word en daar moet 'n maandelikse of jaarlikse fooi betaal word. Met registrasie by so 'n instansie moet seker gemaak word dat die instansie genoeg spasie op die Internet verskaf om die behoefte van die webblad te bevredig. Dit beteken dat die span deeglike huiswerk vooraf moet doen oor die behoefte aan spasie wat benodig sal word. Omdat dit hier om tegniese inligting gaan, moet die span 'n kundige in dié verband se advies inwin. Voordat die blad ontwerp word, moet die span reeds besluit wie die administratiewe aspek van die blad gaan hanteer. Dit behels die maandelikse (of jaarlikse) betaling, die gereelde opdatering, die bemerking, die hantering van enige terugvoering en/of interaksie wat voortspruit uit die besoeke deur mense aan die blad en watter ander aspek daar oog mag wees wat administratiewe aandag verg.

7.4. Ontwerp

Nadat die span klaar beplanning gedoen het en 'n goeie idee het wat alles op die webblad geplaas moet word, moet die eintlike ontwerp van die blad begin. Al is daar deesdae allerlei kitsprogramme beskikbaar vir die ontwerp van 'n webblad is dit nog steeds beter om die dienste van 'n kundige persoon te bekom. Kits programme het dikwels baie te kort kominge en beperkings. Verder moet steeds in gedagte gehou word dat hier nie sprake moet wees van 'n webblad ter wille van 'n webblad nie, maar dat dit steeds gaan om die uitbouing van die missionale bediening van die gemeente. Met die oog daarop is dit dus van kritiese belang dat die kundige ontwerper ook voortdurend tydens die ontwerp van die webblad met die span in gesprek sal tree sodat die hele proses gereeld gekontroleer kan word om in te pas by die aanvanklike bedoeling wat vooraf geformuleer is. Jordaan het hieroor die volgende te sê: “Use professionals if at all possible. There is a thing such as a bad website and it is all over the Internet. If you need to use volunteers, make sure that you and they know what a good and a bad website is. This will help you to put something decent online.” (<http://blog.sachurch.co.za/category/website-design/>, besoek op 25 Julie 2012).

Om dus te help met die effektiewe ontwerp van die blad kan die volgende riglyne help.

7.4.1. Die Hoofblad (Homepage)

Die Hoofblad is die eerste blad waarmee enige persoon wat op die webblad ingaan kennis maak. Dit is dus te verstane dat hierdie blad besondere aandag moet kry omdat

eerste indrukke gewoonlik blywende indrukke is en iemand se houding en persepsie van die blad bepalend kan beïnvloed. Die volgende basiese riglyne word hier genoem:

7.4.1.1. Oopmaaktyd

Die eerste en heel belangrikste aspek van die webblad is die tyd wat dit neem om die blad oop te maak. “Not everyone has broadband. Some graphic heavy church websites (especially with animated graphics) can be slow even on broadband. ‘Quick’ means: there should be readable text visible within three or four seconds, and most graphics within perhaps six seconds.” (http://www.internetevangelismday.com/church_site_design.php, besoek op 25 Julie 2012). Dit mag baie indrukwekkend lyk as mens 'n webblad oopmaak en daar is allerlei grafiese “kunsies” wat voor jou oë afspeel soos allerhande kleure wat flits, animasies en/of pragtige grafika wat verskyn, maar dit neem etlike minute voordat die blad uiteindelik oop en bruikbaar is. Die doel van die blad is nie primêr die ten toonstelling van 'n grafiese fantasie wêreld nie, maar om mense welkom te laat voel en soos die vader in die gelykenis van die verlore seun van die Bybel met oop arms ontvang te word. Daarom moet tierlantyntjies liefsvol gelaat word en moet eenvoudig en warmte die leuse wees. Jordaan sê in kort net: “No splash page. No animated gifs. These are intensely irritating to users, and a percentage will never bother to click through. Equally annoying are websites that automatically play music when the visitor arrives at the homepage.” (<http://blog.sachurch.co.za/category/website-design/>, besoek op 25 Julie 2012).

Behalwe vir die ontwerpers deel van die hoofblad wat oopmaak tyd betref, is daar ook die aspek van die spoed waarvoor kliënte beskik wat die blad besoek. Sommige het toegang tot die vinnigste Internetspoed in die wêreld (soos in ander lande) of die vinnigste spoed in Suid-Afrika (wat van die stadigste in die wêreld is) of slegs die spoed van 'n gewone modem wat deur 'n telefoonlyn en skakeltoon gekoppel word (dial up modem). Laasgenoemde bied op sy vinnigste slegs 50 Kb/sekonde wat baie stadig is. Sover moontlik moet laasgenoemde persone ook in ag geneem word met die ontwerp van die webblad.

7.4.1.2. Gebruikervriendelikheid

Daar is min dinge wat mense so frustreer as om op 'n webblad in te gaan en dan jou dood te sukkel om in die blad te beweeg of om te vind waarna jy soek.

This is a key part of website usability. Visitors need to feel in control, and continually sense where they are within the architecture of the website. If they feel lost, they may leave prematurely, never to return. Your navigation menu should appear identically on all your pages – never make people return to the homepage

in order to find a new page. ([http://www. Internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.Internetevangelismday.com/church_site_design.php), besoek op 25 Julie 2012)

Die spyskaart moet so ver moontlik logies uiteen gesit word. Om dit moontlik te maak, moet die volgende vraag beantwoord word: Indien iemand na 'n saak op die webblad sou soek, wat is die mees logiese plek waar dit gesoek sal word? Om dit te bepaal, kan dit baie help om 'n groep vrywilligers te vra om hulle mening hieroor te gee. Sluit verskillende tipes mense in hierdie groep in: verskillende ouderdomme, geslagte en akademiese ontwikkeling.

Dit is ook belangrik om die spyskaart duidelik sigbaar op die Hoofblad te plaas en nie op 'n volgende blad waarheen iemand wat die blad besoek eers moet navigeer nie. Mense hou nie daarvan om eers te gaan soek na die spyskaart voordat hulle in die webblad kan “beweeg” nie.

Daar moet ook nie te veel sake op die spyskaart gelys word nie. Die goue reël is om nie meer as tien sake te noem nie. Indien dit nodig is om na meer sake as dit te verwys, moet daar verkieslik van sub-skakels in die spyskaart gebruik gemaak word. Die spyskaart kan dus ook saamgestel word uit 'n aantal kategorieë waaruit die webblad bestaan met onderafdelings by elke kategorie. Hier kan goedsikks gebruik gemaak word van die “alt” funksie waar die verwysing na 'n spesifieke onder afdeling op die webblad sigbaar word wanneer met die rekenaar se muis oor die item in die spyskaart beweeg word.

7.4.1.3. Taalgebruik

Die taalgebruik op veral die Hoofblad is van besondere belang. In dié verband moet formele kerklike en godsdienstige taal vermy word.

There are several reasons for this. Non Christian site visitors may have no Christian background, and these terms will be meaningless to them. Alternatively, they may indeed have a previous Christian background, and ‘churchy’ jargon is a part of the baggage that irritates them. Even for Christians, insider jargon tends to lose meaning with time. Fresh neutral language brings back the depth of spiritual reality contained in the words, as a Bible paraphrase will often bring out. ([http://www. internetevangelismday. com/church site design.php](http://www.internetevangelismday.com/church_site_design.php), besoek op 25 Julie 2012)

Sonder om swak Afrikaans te gebruik, is dit belangrik om ten minste algemene spreektaal in ag te neem en te benut. Mense wat die blad besoek, moet die gevoel kry dat vir gewone mense voorsiening gemaak word. Indien die bedoeling is dat die webblad werklik 'n wye trefkrag moet hê, is dit natuurlik wenslik dat die blad ook in

Engels vertaal word. 'n Mooi voorbeeld van so 'n webblad is die blad van die NGK (www.ngkerk.org.za) Dit is ook moontlik om selfs sindelike humor te gebruik.

In many cultures, especially where there is low church attendance or hostile media (increasingly, this means almost everywhere), public perception of Christians is a skewed caricature. Informality and humor are disarming and endearing, and can go some way to correcting this negative image. We are allowed to use humor! God invented it, and the Bible uses it frequently. ([http://www. Internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.Internetevangelismday.com/churchsite/design.php), besoek op 25 Julie 2012)

7.4.1.4. Algemene voorkoms en grootte van die blad

Benewens die spoed waarmee 'n webblad oopmaak, is die algemene voorkoms van die blad van baie groot belang. Met “grootte van die blad” word bedoel die spasie wat die blad inneem op iemand se rekenaar wanneer die blad oopgemaak word. Hiervoor moet weereens in ag geneem word dat alle besoekers aan die blad se rekenaars nie van dieselfde gehalte is nie en beslis ook nie oor dieselfde grootte skerms beskik nie. Maak voorsiening vir gewone standaard rekenaars. Uit navorsing blyk dit dat meeste mense rekenaarskerms met 'n resolusie van 1024 X 768 pixels gebruik (vgl [www. internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.internetevangelismday.com/churchsite/design.php), besoek op 25 Julie 2012). Dit kan dus 'n goeie algemene riglyn vir die ontwerper wees.

Die balans van kleur, grafika, wit spasies en teks moet harmonieus wees en nie die indruk van beknoptheid of onafgerondheid skep nie. Omdat die ontwerp van 'n webblad 'n fyn kuns is, kan dit gebeur dat die persoon wat die kuns nie regtig onder die knie het nie, die blad nie vloeiend en harmonieus ontwerp nie. Om hierdie aspek reg te kry, is dit goed om 'n buite staander se opinie oor die webblad in te win. Watter indruk kry iemand wat nie by die ontwerp betrokke is nie, van die blad se samestelling en uitleg. “Graphic design and layout can make the same text look readable and interesting, or completely off putting. Research shows that people make a very quick judgement about a site, largely based on its appearance, and will quickly click away if it does not hold their attention.” ([http://www. internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.internetevangelismday.com/churchsite/design.php), besoek op 25 Julie 2012).

7.4.1.5. Verwelkoming

Daar is min dinge wat mense so positief ervaar as wanneer hulle welkom voel. Die vraag is dus: watter emosie beleef iemand wat vir die eerste keer die gemeente se webblad besoek? Is daar enige moeite met die blad gedoen om enige persoon, ongeag wie hy/sy is en watter godsdienstige erfenis die persoon het of nie het nie, welkom te laat voel? Wanneer 'n nog-nie-gelowige die webblad vir die eerste keer besoek en die openings paragraaf lui: “This congregation is for new-born believers who love God very

much” (soos skrywer onlangs tee gekom het) gaan so 'n persoon beslis nie baie welkom voel en die begeerte hê om verder op die webblad na iets te soek nie. Dit mag goed bedoel wees, maar buitelanders word nie daardeur aangemoedig om in so 'n gemeente belang te stel nie. Aan die ander kant, as so 'n nog-nie-gelowige op die webblad ingaan en die gevoel kry dat hy/sy hier tuis kan kom, het die blad as missionale bedienings instrument sy doel bereik. Twee mooi voorbeelde van webblaaie wat uit hul pad gaan om enige persoon tuis te laat voel, is die webblad van die NGK Pierneef wat as eerste paragraaf die volgende woorde het:

“VIR WIE IS HIERDIE GEMEENTE BEDOEL? Ernstige gelowiges wat graag die Here wil dien, minderbevoorregtes, dié wat ly en swaarkry, elkeen wat die Here eerste stel in sy/haar lewe, nederiges, boemelaars, kriminele, rokers, gays, lesbiërs, hetero seksueles, egbrekers, gewone mense, spesiale leiers, ou mense en jongmense, ouers en kinders, hoogmoediges, godsdienstiges, materialiste, rassiste, mense wat dink dat hulle sonder die Here kan klaarkom en dus selfvoldaan is, Dwelmverslaafdes, misdadigers, alkoholiste, sondaars, verlore mense, almal wat besef dat hulle voor God niks is nie, afhanklikes van een of ander middel, tradisionaliste... Enige mens wat aan hierdie vereistes voldoen, al woon hy/sy waar ookal, is welkom.” (<http://www.ngkpierneef.co.za>, besoek op 10 November 2011).

Die ander voorbeeld is die webblad van Echo Jeugontwikkeling in die Moot van Pretoria:

Dwelmverslaafdes, misdadigers, alkoholiste, daggarokers, ateïste, prostitute, prokureurs, morsjorse, gomsnuivers, Blou Bul ondersteuners, vandaliste, boemelaars, kriminele, rokers, studente, boeremusiek liefhebbers, gays, freedom fighters, speed cops, swartmense, pastore, geldgieriges, onnies, kwaadpratere, tronkvoëls, egbrekers, witmense, gomtorre, geheelonthouers, bruinmense, boelies, dominees, rowers, boere, losbandiges, stadsjapies, tieners, apartheidshelde, nerds, wash-outs, sataniste, hoofdogters, ou tannies, kommuniste, kunstenaars, materialiste, wewenaars, leuenaars, metal heads, orreliste, skinderbekke, kerkmense, kerkloses, gewone mense, sondaars...WELKOM! (<http://www.echo-youth.co.za>)

Die verwelkoming hoef nie noodwendig so sterk verwoord te wees nie, maar moet daarop gerig wees om enige persoon werklik te laat voel die webblad aanvaar hom/haar as mens vir wie die persoon ook al mag wees.

7.4.1.6. Mense en nie geboue/geld nie

Wanneer 'n persoon op die gemeente se webblad ingaan en die eerste prominente ding wat hy/sy daar vind is 'n foto van die kerkgebou en/of 'n oproep tot 'n finansiële

bydrae, moet mens nie verbaas wees dat so 'n persoon sal dink dat dit nie vir die gemeente om mense gaan nie, maar om geboue en geld. Kerk-wees gaan om mense en verhoudings en nie om geboue en geld nie. Een prentjie of foto is duisend woorde werd. “Many church websites omit this vital element. Almost all popular magazines and book covers display faces – because human interest is what we respond to. Ideally there should be ‘meet some members’ pages on the site.” ([http://www.internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.internetevangelismday.com/church%20site%20design.php), besoek op 25 Julie 2012) Die ideaal is dat daar in die webblad afsonderlike bladsye ingevoeg word waar foto's van mense gepubliseer word.

Plaas 'n foto van mense op die voorblad. 'n Groepfoto van vriendelike gemeentelede kan 'n baie positiewe missionale uitwerking op 'n buitestaander hê wat vir die eerste keer die gemeente se webblad besoek. Die ander moontlikheid is om 'n kort skyfievertoning van die gemeente se aktiwiteite met die klem op mense wat die geleentheid geniet het, op die hoofblad te plaas. As nog-nie-gelowiges van buite af na die webblad kyk, moet hulle die indruk kry dat dit in die gemeente gaan om alle mense en nie net gemeentelede of spesifieke soort mense nie. Indien die aktiwiteite dus te prominent op die hoofblad geplaas word, kan dit die indruk skep dat aktiwiteite belangriker as mense is en dan mis die blad sy missionale doel.

Omdat baie lidmate hul dankoffers of ander donasies aan die kerk deur middel van aanlyn betalings via die Internet doen, is dit wenslik dat die gemeente se bankbesonderhede op die hoofblad geplaas word. Waak egter daarteen om dit so prominent te doen dat die indruk geskep word dat dit vir die gemeente om geld gaan. Indien die res van die hoofblad mensvriendelik ingerig word, sal dit natuurlik baie help om die indruk dat dit om geld gaan uit te skakel.

7.4.1.7. Gemeente se identiteit

Elke gemeente het 'n eie identiteit. Aan die eenkant het dit 'n gedefinieerde identiteit. “Daarmee word bedoel: die gemeente beskryf volgens die doel wat God daarmee het – die gemeente soos die Bybel dit ‘definieer’.” (Nel 1994:12) Dit hou verband met die kerk se teologiese ekklesiologiese beskouing van kerk-wees vanuit die Skrif. Naas hierdie gedefinieerde identiteit het die gemeente ook 'n empiriese identiteit wat daarin bestaan dat die gemeente binne 'n bepaalde geografiese gebied val (In die NGK ook bepaalde geografiese gemeentegrense), 'n sekere sosio-ekonomiese groep mense bedien, vanuit 'n sekere historiese agtergrond kom en so is daar sekerlik ook nog ander faktore wat die unieke identiteit van die gemeente bepaal – “... die werklike gemeente soos dit op 'n bepaalde plek bestaan en funksioneer.” Nel praat daarvan dat die gemeente 'n

bepaalde gegewendheid is en ook 'n wordende werklikheid op pad is. (vgl Nel 1994:21-28).

Hierdie empiriese identiteit het bepaalde invloede en dikwels ook bepalende invloed op die bediening in die gemeente en die gemeente se siening van haar ekklesiologie. Tussen hierdie twee komponente van die gemeente se identiteit heers daar 'n sekere spanning. Aan die een kant is die gemeente al 'n sigbare entiteit en aan die ander kant is die gemeente nog op pad iewers heen.

Vanuit die nadenke oor die gemeente se identiteit moet nou gekom word tot die formulering van die gemeente se visie en missie. Die visie hou verband met die vraag oor die bestaansdoel van die gemeente (vgl Nel 1994:22) wat aansluiting vind by die gedefinieerde identiteit van die gemeente.

Dit gaan ... allereers om doelgerigte begeleiding van die gemeente tot insig in sy identiteit. Dit sou identiteitsvinding genoem kon word. Wie in die kerk hiertoe kan kom, kan twee dinge doen: eerstens meewerk aan die formulering van die missie of taak van die kerk (wat uit sy identiteit voortvloei) en tweedens meewerk aan die formulering van die identiteit en missie van 'n bepaalde gemeente op 'n bepaalde plek en in 'n bepaalde konkrete situasie op 'n bepaalde tyd in die geskiedenis. (Nel 1994:22)

Omdat die webblad die gesig van die gemeente na buite is, is dit baie belangrik om op die hoofblad 'n kort weergawe van die gemeente se visie en missie te gee. In die tyd waarin ons vandag leef, is dit lank nie meer vanselfsprekend dat mense wat binne die geografiese grense van 'n bepaalde gemeente intrek noodwendig ook daardie gemeente se lidmate word nie. In die algemene spreektaal praat mense daarvan dat hulle eers “Church hopping” doen voordat hulle by 'n gemeente betrokke raak. Daarmee word bedoel dat verskillende moontlikhede ondersoek word voordat by 'n gemeente aangesluit word. In dié verband het dit dus baie groot waarde om op die webblad 'n duidelike beeld te gee van die gemeente se gedefinieerde en empiriese identiteit soos geformuleer in die visie- en missie omskrywings. Hier word egter weereens beklemtoon dat dit kort en kragtig moet wees en dat die vereistes vir missionaliteit, soos reeds beskryf, in gedagte gehou moet word.

7.4.1.8. Geloofsbelydenis

In aansluiting by bogenoemde nadenke oor die gemeente se identiteit is dit ook nodig om te kyk na die dogmabelydenis van die gemeente. Elke gemeente het sekere kern sake waarin geglo word. Sonder om daarvan 'n baie lang uitgerekte blad te maak, kan dit goed wees om tog in kort 'n uiteensetting te gee van die gemeente se basiese geloofsinhoud. Dit moet egter so gedoen word dat ander wat nie presies so glo nie, nie

veroordeel voel nie. “Very often, ‘less is more’. Similarly, any link to a church’s doctrinal statement is probably not appropriate on the homepage. And, if you have one – call it ‘What we believe’, not the cold and formal ‘doctrinal statement’.” ([http://www.internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.internetevangelismday.com/church%20site%20design.php), besoek op 25 Julie 2012)

Hierdie identiteit hou verband met die gemeente se visie en missie. In die visie word uitgespel wat gesien word as die gemeente se hoof doel van bestaan. In die missie word geformuleer hoe die gemeente meen om die doel na te jaag en te bereik. Uit die aard van die saak spreek die visie en missie boekdele van die gemeente se verstaan van kerk-wees en hulle roeping om hierdie kerk-wees prakties te laat grond vat. Dit is belangrik dat hierdie formulerings op die hoofblad van die webblad geplaas word sodat daar geen misverstand sal wees oor die wese en taak van die gemeente nie. Dit is egter van baie groot belang om die formulerings op die blad so te verwoord dat dit optimaal missionaal van aard sal wees. Daarmee word veronderstel dat die gemeente wel 'n missionale ekklesiologie handhaaf. Indien dit nie die geval is nie, sal dit in elk geval nie help om op die webblad die indruk te laat dat die gemeente missionaal ingestel is as dit nie die geval is nie.

As aanvaar word dat die gemeente wel 'n missionale ekklesiologie najaag, kan dit nogtans gebeur dat die formulering van die visie en missie baie dogmaties en ortodoks kan wees. Dit mag alles goed en wel vir die gemeentelide se eie verstaan van hulle kerk-wees wees, maar nie vir buitestaanders nie. Daarom is dit van groot belang dat die visie en missie so vir die doel van die webblad geformuleer word dat die klem op ortopraksie val en nie op ortodoksie nie. Sweet se opmerking is hier van toepassing:

The worst thing you can do to Christianity is to turn it into a philosophical endeavor. Faith is more than beliefs to be learned; it is bonds to be lived. Faith is more than holding the “right” beliefs; it is holding the “right” (that is, the “least of these”) hands. We are judged by the world not on the basis of how “right” we’ve gotten what we believe but on how well we’re living it—on how we love God and people. (Sweet 2011: Kindle ed, loc 747-50)

7.4.1.9. Kontakdata

Die verwysing in die spyskaart na 'n bladsy waar kontak inligting gevind kan word, moet baie prominent aangedui word. Daar is min dinge wat besoekers aan 'n webblad so kan frustreer as om te moet soek na inligting om kontak met die eienaar van die webblad te maak. Dit sou goed wees as sulke kontak data op die hoofblad geplaas kon word, maar omdat dit gewoonlik heelwat ruimte in beslag neem, is dit ook goed om 'n aparte bladsy met al die nodige data van die gemeente se personeel te ontwerp eerder as om te min data te voorsien ter wille van spasie.

Data wat hier van belang is, is gewoonlik eerstens die telefoonnommer van die kerkkantoor wat dan navrae na die regte persoon kan kanaliseer. In hierdie verband is dit goed om saam met die landlyn ook 'n selfoonnommer, epos-adres en faksnommer te verskaf. Dit is ook belangrik om die naam van die gemeente en die straatadres te verskaf en selfs deur die benutting van 'n ikoon 'n skakel na 'n padkaart van die adres beskikbaar te stel. Dit mag dalk wees dat iemand nie noodwendig telefonies of via Internet die gemeente wil kontak nie, maar wat graag 'n erediens of ander byeenkoms wil bywoon en dan wil weet waar die gemeente se geboue kompleks geleë is. Indien gemorspos 'n probleem is, is dit raadsaam om in plaas daarvan om 'n epos adres direk op die hoofblad te plaas, 'n antwoordvorm te ontwerp wat mense kan invul en dus aanstuur sonder dat hulle die epos adres self sien. “Offering a ‘contact form’ (rather than displaying an email address online) will stop ‘spambots’ from ‘harvesting’ your email addresses in order to send spam.” (<http://www.internetevangelismday.com/church-site-design.php>, besoek op 25 Julie 2012)

Soos reeds hierbo (6.4.2.2, bl 121) aangetoon is, bied Facebook baie moontlikhede vir 'n gemeente om met die gemeenskap en des needs die wêreld rondom, op missionale wyse te kommunikeer. Daarom is dit wenslik dat op die hoofblad ikone vir die benutting van massamedia geplaas word. Hier word gedink aan Facebook, Twitter, LinkedIn en werfjoernale. Deur ikone op die hoofblad te plaas, word dit vir besoekers van die blad moontlik gemaak om maklik kontak te maak deur benutting van hierdie massamedia. Uit die aard van die saak is dit met die oog daarop belangrik dat iemand in die kommunikasiespan verantwoordelikheid neem vir die reaksie op hierdie soort kommunikasie sodat persone nie dit benut en daar kom geen reaksie van die kant van die gemeente nie. Wat dit betref, die volgende opmerking: “Don’t try to duplicate Facebook with your website, rather reach out through Facebook. and make use of a Fan Page. Your users are on Facebook almost everyday and this will be a way of giving yourself a voice where they socialize. Make sure your website is optimized for your physical area.” (<http://blog.sachurch.co.za/category/website-design/>, besoek op 6 Aug 2012)

Dit moet dus vir mense moontlik gemaak word om op verskillende maniere en dwarsdeur die dag of nag kontak te kan maak. Dit het al gebeur dat iemand in die een of ander krisis beland en dan iemand se pastorale hulp dringend nodig het. So 'n persoon weet dalk van die kontak moontlikhede op die gemeente se webblad en kan dit dan benut. Op hierdie manier kan die webblad dus as missionale bedienings instrument 'n groot rol in mense se lewens speel. Dit is egter van baie groot belang dat op terugvoering van mens gereageer word. “This is an area in which many churches fail.

Many people report the experience of emailing a church and NEVER hearing back. If you can't respond to emails quickly, maybe you should not offer email links on your website!" ([http://www. Internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.Internetevangelismday.com/church%20site%20design.php), besoek op 25 Julie 2012) Dit geld natuurlik vir reaksie op enige navrae wat aan 'n gemeente gerig word. Daarom is dit nodig dat die span wat verantwoordelik is vir die bestuur van die webblad deeglik seker maak dat iemand die opdrag het om op navrae te antwoord.

Deel van die kontak data behoort ook 'n vorm in te sluit wat persone wat graag lidmate van die gemeente wil word, kan invul. Dit gebeur soms dat persone graag by 'n gemeente wil inskakel en dan nie weet hoe om dit te doen nie. As dit van die nuwe persoon afhang om kontak te maak, skeep dan die geleentheid om dit maklik te kan doen. Dit is egter van kritiese belang dat nuwe lidmate nie die indruk moet kry dat dit vir die gemeente net om "vormgodsdien" gaan nie. Vorms wat dus by die kerkkantoor aankom via die webblad moet so gou moontlik na iemand gekanaliseer word wat die aansoek kan opvolg met 'n persoonlike besoek. Dit hoef nie noodwendig 'n leraar te wees nie, maar enige iemand anders wat met die nodige warmte 'n besoek kan aflê en die nuwe lidmaat/-mate kan verwelkom. So 'n opvolgbesoek moet net so gou moontlik gedoen word.

Bykomende inligting op die vorm vir nuwe lidmate kan insluit 'n aanduiding van kleredrag, algemene spiritualiteit, tipe musiek en sang en fasiliteite wat beskikbaar is. "An unchurched person visiting a church for the first time has to face huge hurdles of fear or potential embarrassment. Try to imagine yourself in a new social situation in a foreign country!" ([http://www. internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.internetevangelismday.com/church%20site%20design.php), besoek op 25 Julie 2012)

7.4.1.10. Terugvoering

Die groot vraag wat mens natuurlik gedurig vir jouself afvra rakende 'n webblad, is of die blad hoegenaamd in sy doel slaag. Om die antwoord vas te stel, is dit baie goed om op die hoofblad 'n treffer meter (hit counter) aan te bring. Dit is 'n meter wat verskillende inligting verskaf betreffende die kliënte wat die webblad besoek. So 'n meter kan gratis afgelaai word van die Internet en op die blad geïnstalleer word. Daar is 'n wye verskeidenheid sulke meters beskikbaar. Sommige gee net basiese inligting soos die hoeveelheid persone wat die webblad besoek het en na spesifieke bladsye op die webblad gaan kyk het. Dan is daar ook sulke meters wat baie detail oor besoeke gee. Jy kan byvoorbeeld sien van watter deel op die aarde die besoeke kom. Die manier hoe op die webblad ingegaan is, kan gesien word. Selfs die Internet adres van waar die konneksie na die webblad gemaak is, kan gesien word. So sou mens dus met sulke besoekers selfs kontak kon maak. Deur hierdie detail inligting te sien, kan mens

agterkom vanwaar die meeste besoekers kom en vir wie dit iets beteken. Mens kan ook agterkom of dieselfde persone gereeld die blad besoek. Dit is 'n aanduiding dat die blad op deurlopende manier vir mens iets beteken of nie. “Your site’s hosting company should provide you with detailed statistics online, or offer you a daily/weekly download of ‘raw statistics’ which you can process using your own software... Your site provider may give online statistics, or a raw statistics download which you can process using various stat programs.” ([http://www. internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.internetevangelismday.com/church%20site%20design.php), besoek op 25 Julie 2012)

In dié verband bied Google 'n baie handige webblad as hulpmiddel naamlik www.googleanalytics.com. Deur op daardie webblad in te gaan en die betrokke webblad van die gemeente te registreer, kan baie detail van die webblad se verbruik gesien word sonder dat daar op die webblad self 'n meter aangebring is. Uit ervaring van my betrokkenheid by die webblad van die NGK Pierneef kon ons byvoorbeeld deur middel van hierdie webblad agterkom dat daar 'n paar persone in Kanada, Nieu Zeeland, Namibië en Australië is wat gereeld die blad besoek. Dan is daar ook enkele mense van die Kaap en die Vrystaat wat die blad gereeld besoek bo en behalwe die persone van die plaaslike gemeenskap. Daar kon ook vasgestel word watter blaaië die meeste belangstelling trek en hoe lank persone op die verskillende blaaië vertoef. Dit bied uiteindelik handige inligting om die ontwerp van die webblad aan te pas en op datum te hou.

Telkens as mens op die hoofblad ingaan, word die getal besoekers opdateer en in syfers aangetoon (Dit geld nie die detail van besoeke soos hierbo uiteengesit nie. Daardie inligting kan net deur die webmeester gesien word). Almal kan dit sien en so bewus raak van gewildheid van die blad al dan nie. Dit op sigself het motiveringswaarde. As mens op 'n webblad ingaan en sien dat dit gereeld en deur baie mense besoek word, sê dit onwillekeurig dat daar iets in hierdie webblad sit wat mense graag wil hê. Vir die span wat die blad bestuur is dit 'n goeie aanduiding of die blad slaag of nie. Indien die getalle baie laag bly, kan iets anders probeer word om die blad meer onder mense se aandag te bring.

'n Ander manier van terugvoering kry is om op die hoofblad te vra dat mense op die blad se inhoud moet reageer. Hierbo is reeds melding gemaak van die belangrikheid om die blad interaktief te laat wees. Op die hoofblad kan dit vir mense maklik moontlik gemaak word deur ikone te gebruik wat mense na verskillende massamedia neem soos Facebook, Twitter, LinkedIn en werfjoernale. Wanneer mense dan op die ikoon klik, word hulle onmiddellik na die betrokke massamedia program geneem en kan hulle 'n boodskap intik en aanstuur. Die hoofblad sou ook goedskiks soos 'n werfjoernaal

gebruik kon word waar 'n prikkelende stelling of vraag oor 'n aktuele saak gestel kan word en mense dan aanmoedig om daarop te reageer deur op een van die ikone te klik. Sulke terugvoering is 'n baie goeie aanduiding van die gewildheid van die blad en kan 'n missionale funksie vervul.

7.4.2 Ander bladsye

Daar is reeds oor die spyskaart iets gesê. Wat hier van belang is, is om iets te sê oor die bladsye waarna in die spyskaart op die hoofblad verwys word.

7.4.2.1. Gidsblad vir bedieninge

Wanneer die aktiwiteite van die gemeente in die vorm van verskillende bladsye verduidelik word, moet seker gemaak word dat alle aktiwiteite en kategorieë ewe veel aandag geniet. Dit kan baie negatiewe effek op mense van buite die gemeente hê as hulle agterkom dat net sekere groepe aandag geniet en daar nie plek is vir iemand soos hy/sy nie. So byvoorbeeld kan daar soveel moeite gedoen word met die blad van die jeugbediening in die gemeente en omtrent niks aan die senior bediening nie sodat 'n senior persoon die indruk kan kry dat daar nie in die gemeente vir hom/haar regtig plek is nie. “Try to put yourself in an outsider’s shoes. It can be very hard for many people to take the courage to visit a church service for the first time on their own. How difficult might you find it to turn up for the first time to a hobby or sports club, wanting to find out more?” ([http://www. internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.internetevangelismday.com/church%20site%20design.php), besoek op 25 Julie 2012) Daarom moet die aktiwiteite so omskryf word dat ander en veral vreemdelinge van buite die gemeente daardeur aangespoor sal word om belang te stel. Klem moet veral val op kleiner meer informele byeenkomste waar dit vir vreemdelinge dalk makliker sal wees om tuis te kom. Saam met die omskrywing van die aktiwiteit of bediening moet daar altyd die telefoonnommer van iemand wat oor die saak gekontak kan word, geplaas word.

In die uiteensetting van die diversiteit van die gemeente se aktiwiteite moet die buitestaander kan agterkom dat die gemeente betrokke is by die plaaslike gemeenskap waarvan die gemeente deel uitmaak. In dié verband kan die ontwerp van die webblad dus ook 'n doel dien om die gemeente opnuut te laat nadink oor die aard van die gemeente se bediening. As die gemeente nie by die plaaslike gemeenskap betrokke is nie, kan dit natuurlik nie op die webblad so 'n indruk probeer gee nie. Deur dus die maatstawwe vir 'n missionale ekklesiologie op die webblad toe te pas, kan dit ook 'n manier wees om die missionale bediening van die gemeente te toets. Die webblad kan nie missionaal van aard wees as die onderliggende bedieningsbenadering wat in die gemeente gehandhaaf word nie daarby inpas nie.

7.4.2.2. Gidsblad vir personeel/leiers

Terwyl die basiese kontak inligting van die gemeente reeds op die hoofblad gevind kan word, is dit goed om op 'n aparte gidsblad voorsiening te maak vir die inligting van die gemeente se personeel of betaalde amptenare en ander gemeentelike leiers wat 'n prominente rol in die funksionering van die gemeente speel. Hier word gedink aan die leraar/-s, koster, gemeente bestuurder, finansiële bestuurder (kassier), musiekleier/orrelis en kerkraadslede wat saam verantwoordelik is vir die bestuur van die gemeente. Hier gaan dit nie om die diensgroep leiers of leiers van die gemeente se verskillende bediening wat reeds hierbo genoem is nie.

Omdat mense daarvan hou om 'n gesig aan 'n naam te koppel en dit 'n meer persoonlike en warm ervaring aan inligting gee, moet foto's van die persone sover moontlik by die inligting geplaas word. As hier ook missionaal gedink word en in gedagte gehou word dat ons hoofsaaklik met 'n post-moderne kultuur rondom ons te doen het, is dit verkieslik dat foto's nie te formeel en strak moet wees nie. Die meer informele voorkoms van leiers in foto's skeep by mense van buite die indruk dat dit mens-mense is en nie formele institusionele mense nie. Dit dra ook 'n beeld van die gemeente/kerk na buite uit wat toeganklikheid bevorder of kan afbreek.

Volledige inligting is ook hier van groot belang. Dit mag egter nodig wees om elkeen van die persone eers persoonlik te nader en te verneem of die persoon daarmee gemaklik is dat die inligting beskikbaar gestel word.

7.4.2.3. Kalender

Daar is reeds melding gemaak van die verskillende style waarin die kalender beskikbaar gestel sou kon word (vgl *.3, bl 126). Hier word nou net beklemtoon dat dit beter is om die kalender as 'n aparte item op die spyskaart van die hoofblad te plaas as om dit direk op die hoofblad te plaas. Wat egter wel gedoen kan word, is om elke maand net 'n kopie van die spesifieke maand op die voorblad te plaas. Dit hoef nie veel plek op te neem nie en help mense om die aktualiteit van die kalender raak te sien.

7.4.2.4. Preke

Die Internet bied aan die kerk 'n wonderlike geleentheid om die verkondiging van die Woord oor die hele aardbol te laat weerklink. Dit is tans alreeds in baie gemeentes die gebruik om ten minste die prediking gedeelte van die eredienste digitaal op te neem en deur middel van CD's aan mense beskikbaar te stel. Die ontwikkeling van Internet tegnologie het dit moontlik gemaak dat sulke opnames wat dikwels uit groot lêers bestaan, so te kan verwerk dat dit funksioneel via die Internet op rekenaars afgelaai kan word. Dit is veral moontlik as net die spraakgedeeltes van eredienste opgeneem word.

Deur preke op Internet beskikbaar te stel, beteken dit dat enige iemand oor die hele aarde versprei dit kan aflaai en daarna luister.

Daar is selfs gemeentes wat die eredienste nie net in oudio formaat opneem nie, maar selfs in video formaat. Met verskillende sagteware wat tans reeds beskikbaar is, kan sulke video materiaal wat gewoonlik baie groot lêers is, sodanig gereduseer word dat dit moontlik is om dit op Internet vir aflaai beskikbaar te stel. Deur dit te doen, kan die uiteindes van die aarde bereik word met die verkondiging van God se Woord. Daar is talle voorbeelde hiervan. In die NGK Pierneef is daar met 'n opname vasgestel dat daar ongeveer vyftig van die gemeente se lidmate op daardie stadium in die buiteland woonagtig was. Daar is ook vasgestel dat 'n hele aantal van hierdie lidmate met die plaaslike gemeente via die Internet kontak behou deur op die gemeente se webblad in te gaan. Heelwat van hulle laai ook graag die preke wat in die webblad geplaas word, af sodat hulle in hul eie moedertaal die Woord van God kan hoor. Dan is daar weer ander lidmate in die gemeente wat graag die preke aflaai om vir iemand anders te laat hoor of om self weer 'n tweede maal daarna te luister om beter te verstaan. Sommige mense laai die preke af om in klein groepe daarna te luister en te bespreek. Daar is dus 'n verskeidenheid moontlikhede vir die benutting van preke om ander met die Woord te bereik.

7.4.2.5. Toerusting

Daar is reeds in die probleemstelling (1.1.2, bl 14) hierbo daarvan melding gemaak dat die gebrek aan geestelike toerusting 'n baie groot probleem in die NGK is. Talle van die kerk se lidmate is vandag in 'n gesekulariseerde wêreld vasgevang met 'n gebrek aan tyd. Dit gebeur dikwels dat organisasies of besighede nie vakatures wat mag ontstaan, met iemand anders vul nie met die gevolg dat die oorblywende personeel ekstra verpligtinge by kry en dus geweldig min tyd vir persoonlike versorging gegun word.

Daar is verder ook 'n bekommernis dat die erediensbywoning van lidmate in die hoofstroom Kerke waaronder die NGK ook sorteer, aan die afneem is. Aan die ander kant, sit al meer mense daagliks voor rekenaars met toegang tot die Internet en kan hulle met gemeentes se toerustingmateriaal bereik word. Daarom behoort gemeentes moeite te doen om toerustingmateriaal wat op verskillende maniere in die gemeente gebruik word, op die Internet beskikbaar te stel. In 'n hele aantal gemeentes is daar tans Bybelskole en/of kleingroep bedienings. Deur die materiaal op die Internet via die webblad beskikbaar te stel, word dit vir ander mense, binne en buite die gemeente, moontlik om daardeur geestelik versorg te word.

Dit is in dié verband belangrik om aktuele temas te bestudeer sodat mense in die praktyk van hulle menswees toegerus kan word. Daar is ook op ander webwerwe wonderlike toerustings materiaal waarna in die gemeente se webblad verwys kan word. Wanneer dit gedoen word, is dit belangrik dat instansies wie se webblad dit is, toestemming gee dat na die webblad verwys word indien dit van toepassing is. Wat hierdie saak baie sou aanhelp, is as daar in die NGK 'n algemene kantoor ingerig kon word waar gemeentes die materiaal wat ontwikkel word kon aanmeld sodat ander gemeentes ook daartoe toegang kan kry. Dit sou 'n geweldige sprong vooruit wees as die Kerk 'n reëling kon tref dat gemeentes se materiaal oor en weer benut mag word. Dit sou meebring dat elke gemeente op haar webblad met vrymoedigheid na ander gemeentes se webblaaie kon verwys en oor en weer beïnvloeding dus so kan plaasvind. 'n Ander moontlikheid is dat gemeentes die materiaal wat op verskillende terreine van die kerklike werk ontwerp word, ook op die webblad van die NGK geplaas word sodat gemeentes op hulle eie webblaaie net met 'n skakel na die NGK se webblad kan verwys en die materiaal deur enige persoon benut kan word.

7.4.2.6. Foto's

Een foto vertel 'n hele verhaal en is 'n duisend woorde werd. Ontwerp 'n bladsy wat deur middel van foto's as vertoonvenster van die gemeente se bedrywighede kan diens doen. Laat die klem hier val op mense en minder op strukture en geboue. Mense stel belang in wat mense by 'n gemeente doen. Dit maak die gebeure persoonlik en lewendig. Veral foto's van mense wat iets saam doen en dit geniet, het baie missionale impak op ander van buite die gemeente. Dit is ook baie belangrik dat foto's reservert en op datum gehou word.

7.5. Toetsing

Met die ontwerp van die webblad is dit van kritiese belang dat seker gemaak moet word dat daar nie tegniese foute met die taal formulerings, spelling, sin konstruksies, grafika en ander tegniese funksies van die blad is nie. Die tegniese ontwerper van die blad kan die ontwerp nagaan en deeglik toets terwyl die taalkundige deel na 'n taalkundige verwys kan word. "Poor spelling, grammar or punctuation will reduce the credibility of any website. And all written text should be checked and revised, by someone other than the writer. Websites need the writing style and gifts of a journalist, not a preacher." ([http://www. internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.internetevangelismday.com/church_site_design.php), besoek op 25 Julie 2012)

Nadat die webblad ontwerp is, is dit 'n goeie ding om dit aan verskillende gemeentelede asook persone buite die gemeente beskikbaar te stel om te toets of dit aan die verwagting van 'n missionale bedieningsinstrument voldoen. "The self-

presentation should be a product of the entire congregation. The effort must be shared by as many members as planning your worship service or newsletter is. The task must be as reasoned and serious as that of calling the next minister.” (<http://blog.sachurch.co.za/category/website-design/>, besoek op 6 Aug 2012)

Die ontwerpspan moet vir die persone wat aan die toetsing deelneem riglyne voorsien waarvolgens hulle na die webblad moet gaan kyk. In Bylaag A (bl 195) word 'n volledige vraelys verskaf waaruit die span 'n seleksie kan maak na gelang van eie omstandighede. Die vraelys bestaan uit twee afdelings: 'n vraag wat 'n bepaalde aspek aanspreek en 'n punt wat toegeken kan word na gelang van die antwoord op die vraag. (vgl [http://www.internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.internetevangelismday.com/church%20site%20design.php), besoek op 17 Julie 2012)

Gebruik persone van albei geslagte vir bogenoemde toetsing. “Male and female brains really are wired differently – they respond to different issues and notice different things! Because there are more male than female church webmasters, we strongly urge female input into all aspects of church website design and content.” ([http://www.internet-evangelismday.com/church site design.php](http://www.internet-evangelismday.com/church%20site%20design.php), besoek op 17 Julie 2012)

7.6. Aflewering

Nadat die webblad noukeurig en met groot omsigtigheid ontwerp is, is dit nodig dat die blad publiek op die Internet beskikbaar gestel word. Om dit te kan doen, is dit nodig dat 'n gasheer met die nodige Internettoegang gevind word. “Think of a server as a powerful computer which will store your web site files in a place where anyone can access them.” ([http://hrr.hartsem.edu/leadership/ designing_church_sites.html](http://hrr.hartsem.edu/leadership/designing_church_sites.html), besoek op 6 Aug 2012).

Wat gashere betref, is daar verskillende moontlikhede. Daar is ook verskillende opsies waarna gekyk moet word ooreenkomstig die gemeente se verwagting en potensiaal ten opsigte van die webblad. Oor die algemeen is faktore wat ter sprake is hoofsaaklik die koste daaraan verbonde en die spasie op die lug wat gebied word. Daar is enkele gashere wat gratis diens lewer. Wanneer sulke dienste benut word, moet egter net seker gemaak word dat die lugspasie wat aangebied word voldoende vir die gemeente se behoeftes is. Sam met die spasie op die lug is daar gewoonlik ook verskillende opsies betreffende epos adresse. Daar is van die gashere wat selfs 'n onbeperkte aantal epos adresse aan die gemeente beskikbaar stel wat deur gemeentede benut kan word vir persoonlike epos fasiliteite.

Wat hier van groot belang is, is die noodsaaklikheid dat die naam wat vir die webblad geregistreer word sodanig is dat dit maklik herkenbaar is. Behalwe vir die gemeentede moet dit ook maklik deur ander mense gevind kan word sodat, al weet mense nie wat

die presiese naam van die webblad is nie, hulle nogtans by die webblad kan uitkom deur net na die gemeente se naam op die Internet te soek. Daar moet dus 'n logiese koppeling tussen die naam van die gemeente en die naam van die webblad gemaak kan word.

7.7. Instandhouding/opdatering

Die ontwerp en beskikbaarstelling van die webblad is maar die begin van die hele proses. Die instandhouding en voortdurende opdatering daarvan is nie net noodsaaklik nie, maar 'n onontbeerlike deel van die sukses van die webblad. Daar is min dinge wat mense so gou afsit van 'n webblad as om daarop in te gaan en te sien dat die gegewens daarin verouderd is en nie op datum gehou word nie. Dieselfde geld wanneer mense op 'n webblad ingaan en by sommige items in die spyskaart die boodskap kry: “Bladsy nog onder konstruksie.” “Few things look worse than links to ‘forthcoming events’ which were actually two months ago! Check for anything that gives the impression that page material is dated and unchanged. Areas of a site can be easily forgotten.” ([http://www.internetevangelismday.com/church site design.php](http://www.internetevangelismday.com/church%20site%20design.php), besoek op 17 Julie 2012)

Die geheim is dus om een persoon in die webbladspan spesifiek opdrag te gee om toe te sien dat die blad op datum bly. So 'n persoon hoef nie alles self te kan doen nie, maar moet toesien dat die regte persoon verwittig word van enige veranderinge wat aan die blad aangebring moet word. Dit is ook 'n baie goeie reëling om van die begin af te besluit dat die webblad elke week op 'n vooraf vasgestelde dag hersien word en op datum gebring word indien nodig. Hiervoor dien Maandae gewoonlik as 'n goeie moontlikheid omdat dit dan geleentheid bied om betyds die vorige Sondag se preek en aankondigings op die blad aan te bring.

7.8. Bemaking

Die Afrikaanse spreekwoord “onbekend maak onbeminde” is hier van toepassing. Dit help veel as die gemeente se webblad met groot sorg en baie moeite en koste ontwerp word en niemand weet daarvan nie. As so 'n webblad reg hanteer is, is dit die publieke gesig van die gemeente na binne en na buite. Daarom is dit van die uiterste belang dat die gemeente se webblad deeglik bemark word.

Terwyl daar baie voordeel spruit uit 'n webblad vir die gemeente maak Kerr die volgende belangrike opmerking in verband met die bemaking daarvan: “Marketing your online information service is as important – if not more so – as ‘real world’ marketing activities. No matter how familiar your users may be with your service, new resources need to be promoted. If you are actively seeking new users – or aiming for greater use

by the existing user base – then effective promotion is not just desirable, it is essential.” (Kerr 1999:4). Die volgende wenke word hieroor aan die hand gedoen:

7.8.1. Eenvoud en relevansie van die bronadres (BA)

Maak dit maklik vir mense om die kontak verwysing van die blad te kan memoriseer en onthou. Hierbo is reeds gesê dat die naam van die webblad ooglopend aan die gemeente se naam gekoppel moet kan word. Hoe makliker dit is om die naam te onthou en die verband daarvan met die gemeente te kan lê, hoe beter sal mense ook die webblad kan onthou en meer gereedlik besoek. Dit sal ook meebring dat dit makliker kan gebeur dat persone wat nie noodwendig na die gemeente se webblad gesoek het nie, daarop sal afkom as hulle na enige iets anders op die Internet gaan soek wat naby verband hou met die naam van die gemeente. 'n Mooi voorbeeld hiervan is die webblad van die NGK Pierneef waarvan die webblad se naam is www.ngkpierneef.co.za. Hierdie betrokke blad is so ontwerp dat as enige iemand iets gaan soek op die Internet met die woord Pierneef in, dan kom mense dikwels by hierdie gemeente se webblad uit.

7.8.2. Prominensie van die bronadres (BA)

Dit is baie opvallend om op te merk dat in die sekulêre besigheidswêreld die naam van 'n instansie of besigheid se webblad gewoonlik baie duidelik naas die naam van die besigheid of saak aangebring word. Dikwels sal hierdie naam van die webblad selfs op vervoermiddels van die besigheid of saak aangebring word. Tog gebeur dit selde met die webblaaie van gemeentes. Tot soveel as twee jaar gelede was dit opvallend dat die webblad gegewens van gemeentes van die NGK in die kerk se Jaarboek in dieselfde grootte skrif as die ander gegewens van die gemeente gedruk is. Nadat die skrywer hiervan die uitgewers se aandag gevestig het op die belangrikheid daarvan dat gemeentes se webblad gegewens duideliker moet uitstaan, word die gegewens soos tans in vetdruk gepubliseer sodat dit ooglopend uitstaan tussen die ander gegewens. Dit is 'n stap in die regte rigting alhoewel die lettertipe nog groter sou kon wees. Dit is van uiterste belang dat die naam van die gemeente se webblad baie duidelik aangebring word waar dit ook al gedoen kan word. Plaas dit op die naambord van die gemeente, die briefhoofde van die kantoor, die visitekaartjies van personeellede, die gedrukte aankondigings bladje wat Sondae by die eredienste uitgedeel word, die jaarlikse kalender se voorblad en waar ook al op amptelike wyse met mense vanuit die gemeente gekommunikeer word.

7.8.3. Benut die webblad vir die bedieninge

Dit gebeur al meer dat gemeentes hulle eie kategetiese materiaal uitwerk en ook materiaal vir bespreking in kleingroepe of wyksbyeenkomste. Publiseer hierdie materiaal op die gemeente se webblad sodat lidmate verplig is om op die webblad in te

gaan en dit daar af te laai vir gebruik. So kan die webblad benut word om oor verskillende sake met die gemeente te kommunikeer in plaas daarvan dat die kommunikasie via gedrukte dokumente geskied. Deur dit so te doen, kan baie geld gespaar word en raak lidmate tuis met die gebruik van die webblad. Moedig voortdurend ook lidmate aan om die preke en ander toerusting materiaal wat op die webblad van die gemeente verskyn, met ander mense met wie hulle te doen kry, te deel en so deel te neem aan die missionale uitreik van die gemeente na die gemeenskap rondom hulle.

7.8.4 Prominensie op die Internet

Op die Internet is daar verskillende soekgereedskap wat gebruik kan word om na 'n tema te gaan soek. Die mees bekendes is Google, Yahoo, Bing, Aol Search, Lycos en Giga Blast om maar net 'n paar te noem. Hoe hierdie soeknetwerke te werk gaan, is om onder andere in bestaande webblaaie wat op die Internet geregistreer is, woorde en begrippe te identifiseer en aan die hand van sekere norme in volgorde van prioriteit te plaas. Wanneer iemand dan soek na 'n bepaalde onderwerp of saak op die Internet deursoek die soekmeganisme eerstens die prioriteitslys en vertoon resultate aan die soeker in volgorde van die prioriteitslys. Die geheim in die ontwerp van 'n webblad is dus om sleutelwoorde so op die webblad te plaas dat die soekgereedskap dit maklik sal herken en hoog op die prioriteitslys sal plaas.

Hierdie tegniek kan benut word om seker te maak dat wanneer enige besoeker aan die Internet na temas gaan soek waaroor iets verskyn in die gemeente se webblad, die soekgereedskap so 'n persoon na die gemeente se webblad sal lei omdat dit hoog op die prioriteitslys verskyn. Hierdie tegniek kan meebring dat mense wat nie noodwendig na die gemeente se webblad gesoek het nie, tog daarby uitkom en dus met die inhoud daarvan bereik kan word. Dit word uiteindelik 'n geweldige handige missionale bemarkingsaspek wat beslis met die ontwerp van die webblad ingebou moet word.

8. KWALITATIEWE NAVORSING VAN GEMEENTELIKE WEBBLAAIE IN DIE NGK

Die legkaart van hierdie studie is nou voltooi. Die saak oor God se koninkryk is aangespreek en gesien dat die heerskappy van God die sin van die lewe vorm. Die mens as beeld van God en in besonder die kerk as liggaam van Jesus Christus is op aarde geplaas nie ter wille van die mens of die kerk nie, maar ter wille van die koninkryk sodat God as die Almagtige Heerser bekend gestel kan word. Daaruit word die roeping van die kerk geformuleer as 'n missionale roeping. God wil sy koninkryk primêr deur sy kerk bekendstel. Om daarmee suksesvol te wees, moet die kerk die eietydse konteks waarin die mens leef en die kerk kerk moet wees, verreken. Hierdie konteks is 'n dinamies veranderende konteks wat in ons tyd veral beïnvloed word deur die koms van die Internet. Alhoewel die Internet deur die mens op baie onheilige maniere gebruik word, moet die kerk dit nie as 'n negatiewe monster beveg nie, maar eerder benut en infiltrer as missionale bedieningsinstrument. Daarom moet die kerk en met name elke gemeente moeite doen om die verskillende massamedia as kommunikasienetwerk te benut. Van hierdie middele is die gemeente se webblad die kragtigste omdat dit meer permanent van aard is. Dit is die oase waarby die ander massamedia kan aansluit en met energie die wêreld ingestuur kan word.

Al hierdie elemente van die studie vorm saam die stukke van die legkaart waarmee ons besig is om die een groot doelwit te bereik naamlik om aan te toon dat die Internet en met name die webblad van die gemeente, 'n missionale bedieningsinstrument by uitnemendheid binne die postmoderne wêreld van vandag is. Die laaste navorsingsvraag wat nou nog beantwoord moet word, is of hierdie prentjie van die legkaart so deur gemeentes raakgesien en benut word.

In hierdie hoofstuk word dus nou aandag gegee aan die vraag in watter mate die bestaande webblaaie van gemeentes in die NGK daarin slaag om die doelwit van missionale kerk-wees as kommunikasiesisteem te dien. Hier word van 'n kwalitatiewe navorsingsmetode gebruik gemaak omdat dit nie hier om sekere statistieke gaan wat kwantitatief gemeet kan word nie. Dit gaan eerder om die waarneming van 'n bepaalde strategie in 'n gemeente waardeur die gemeente se vermoë om eietydse massamedia in diens van die missionale roeping te benut. "The study is classified as qualitative if the purpose of the study is primarily to describe a situation, phenomenon, problem or event." (Kumar 2005:12). Nie alle data is kwantifiseerbaar nie en daarom kan die aard van kommunikatiewe gebeure via die gemeente se webblad nie altyd met die inwin van kwantitatiewe data gemeet word nie. "Kwalitatiewe navorsing kan verkennend, beskrywend of verklarend van aard wees." (Landman 1990:46). Dit is wat hier beoog word.

Om dit te doen, is vyf vrae ontwerp aan die hand waarvan elke webblad kwalitatief evalueer is. Die vrae lui soos volg:

- Dra die algemene ontwerp van die hoofblad by tot missionale kerk-wees?
- Dra die ander blaaie van die webblad by tot missionale kerk-wees?
- In watter opsig word die webblad benut vir die geestelike toerusting van die gemeente se lidmate (en ander gelowiges) met die oog op missionale kerk-wees?
- Bied die blad genoegsame geleentheid vir interaktiewe kommunikasie?
- Word skakels na ander webblaaie gegee?

Die verduidelikende motivering vir elke vraag word by die toetsing van die vraag gegee.

In die proses van evaluering is gepoog om so objektief moontlik die vrae te beantwoord. Uit die aard van die saak is daar altyd by enige kwalitatiewe navorsing 'n mate van subjektiwiteit betrokke. Om vas te stel watter gemeentes oor 'n webblad beskik, is die Jaarboek van die NGK vir 2012 gebruik as bron. Verder is via die verskillende sinodale kantore aan elke gemeente 'n skrywe gerig om navraag te doen of die gemeente van 'n webblad gebruik maak al dan nie. Op hierdie manier is vasgestel dat veel meer gemeentes webblaaie het as wat tans in die Jaarboek aangetoon word. Uit bogenoemde bronne is uiteindelik vasgestel dat daar tans 144 gemeentes in die NGK is wat oor funksionerende webblaaie as kommunikasiemiddel beskik. Volgens die Jaarboek van 2012 is daar tans 1153 gemeentes in die NGK. Dit beteken dus dat slegs 12,48% van alle gemeentes tans van webblaaie gebruik maak. As na die verskillende sinodale gebiede gekyk word, sien die statistieke soos volg daaruit:

Sinode	Getal gemeentes	Getal webblaaie	Persentasie (%)
Hoëveld	126	9	7,14
Kwazulu-Natal	57	5	8,77
Namibië	44	2	4,54
Noord-Kaapland	81	3	3,73
Noordelike	125	40	32,00
Oos-Kaapland	104	3	2,88
Oostelike	87	26	29,00
Vrystaat	160	4	2,50
Wes en Suid Kaap	229	39	17,00
Wes-Transvaal	145	13	8,96

Die vrae word na elke webblad geneem en beantwoord teen die agtergrond van die basiese vereistes wat in elke geval vir alle webblaaie geld. Peters noem dit 'n drie-been stoel: "Three legs on which the stool will stand: (1) high-quality, significant content; (2) attractively, meaningfully presented; (3) promotion to encourage visiting." (<http://church>

and websites.mht, besoek op 2 Jan 2009). Wat hier volg, is 'n samevattende beeld van al die webblaaie op elke vraag. Hoe die vrae in elke afsonderlike webblad beantwoord word, kan in Bylaag B gesien word.

8.1. Vraag 1: Dra die algemene ontwerp van die hoofblad by tot missionale kerk-wees?

Die heel belangrikste blad van enige webblad is die hoofblad. Wanneer enige iemand die BA van die gemeente se webblad op Internet insleutel, maak die webblad op die hoofblad oop. Die eerste indrukke wat die leser daar kry, is van kritiese belang vir die persoon se verdere belangstelling in die res van die webblad. Daarom is dit so belangrik dat hierdie blad so ontwerp word dat veral die vreemdeling of buitestaander geprikkel sal word om verder na die inhoud van die hele webblad te kyk. In hoofstuk 7 hierbo en in Bylaag A word 'n hele aantal sake genoem wat van belang is om die webblad effektief (missionaal gerig) te ontwerp. Nou moet die vraag beantwoord word of gemeentes wat webblaaie het, slaag in hulle pogings om die hoofblad so te ontwerp dat dit missionale betekenis het. Met missionaal word hier bedoel dat die hoofblad daartoe sal bydrae dat enige besoeker aan die blad, hetsy dit 'n lidmaat, ander gelowige of 'n totale nog-nie-gelowige is, deur die ontwerp van die blad sal belangstel om ook na die res van die webblad te gaan kyk en moontlik deur die inhoud geprikkel word om in die boodskap van die kerk belang te stel.

Met die evaluering van die bestaande webblaaie is die volgende ten opsigte van die hoofblad gevind:

8.1.1. Verwelkomingswoord

Daar is min dinge wat mense se belangstelling so vasvang as 'n woord van welkom. Dit is egter ook so dat daar verskillende maniere is waarop so 'n verwelkoming gedoen kan word. Om maar net te sê "welkom" is nie noodwendig genoeg nie. Wanneer die bewoording egter iets besonder en persoonlik word, het dit heeltemal 'n ander uitwerking op die leser.

In die navorsing is gevind dat gemeentes waarvan die webblaaie as missionaal van aard beleef is, moeite gedoen het om mense hartlik welkom te laat voel met die oopmaak van die hoofblad. Voorbeelde hiervan is die volgende:

- Pierneef (www.ngkpierneef.co.za) – "Ons verwelkom graag alle mense hier by ons. Al behoort jy tot watter ras of sosiale groep, gelowig of ongelowig, arm of ryk - almal is hier by ons welkom in die eredienste en enige ander byeenkoms waar ons as gemeente die Here saam dien. Die Here het jou lief en daarom is jy welkom."
- The Reeds (www.ngthereeds.org.za) – "Jy is welkom by NG Gemeente The Reeds. Ons nooi jou uit om deel van ons geloofs familie te wees!"

- Waterkloofrif (www.ngwaterkloofrif.co.za) – “Welkom by NG Waterkloofrif. By NG Waterkloofrif kry jy vriendelike mense. Hier is almal welkom - jy ook. By NG Waterkloofrif raak jy nie weg nie - elkeen is belangrik en elkeen word raakgesien. So maak die Here met ons. Al is daar biljoene mense op aarde, die HERE sien JOU raak, Hy weet as een van JOU hare uitval. Jy is ontsettend kosbaar vir Hom. Daarom wil Hy 'n pad met jou loop. In NG Waterkloofrif het ons nie 'n klomp frilletjies en beloftes nie. What you see is what you get. Een ding kan ons jou verseker: hier sal jy Sondag vir Sondag die WOORD van die Here hoor - die Bybel word gelees. Ons is 'n gemeente van die WOORD, van die SKRIF. Die Gees van Waarheid werk met ons, volgens die Skrif en deur die Skrif. Hy gebruik die Skrif om ons te onderrig in 'n wêreld wat die Skrif uitlag, wat die Skrif nie meer ken nie. Daarom sê ons aanhoudend: Moenie luister na die mens wat die erediens lei, of die Skrif lees nie, maar luister na die stem van God se Gees wat jou hart aanraak. Wil jy beleef hoe die Gees van God met jou, in jou en deur jou werk? Kom dan met hierdie verwagting na byeenkomste toe - vra die HERE om met jou te werk - en HY sal.”
- Pierre van Ryneveld (www.pvr.co.za) – “Welkom by ons geloofsfamilie se web-werf. Saam is ons op reis na heelheid in Christus en wil by jou in haak en jou lewensreis saam met jou beleef. Kuier gerus lekker hier op ons webwerf. Gesels, word deel en droom saam met ons. Sien jou op die reis...”
- Suiderkruis (Potch-Suid) (www.suiderkruis.com) – “Baie welkom by ons gemeente! 'n Gemeente van Jesus Christus vir oud en jonk!”
- Alberton-Suid (www.albertonsuid.com) – “Welkom by ons gemeente webtuiste. Alberton-Suid is as familie van God saam op 'n ontdekkingsreis van die krag van die evangelie. Saam met jou wil ons die Here aanbid, genesing ontvang en Sy liefde uitleef. Ons hoop jy geniet dit om op ons webtuiste tyd te spandeer. Mag ons mekaar hier raakloop.” Saam met hierdie woorde speel daar 'n kort video (via Flashplayer) waarin 'n getekende mannetjie elkeen persoonlik welkom heet.

Die sukses van bogenoemde gemeentes se woord van welkom is geleë in die feit dat die klem op mense en verhoudings val. Die belewenis wanneer die hoofblad oopgemaak word, is dadelik een van warmte en dat die bepaalde gemeente in jou as mens, wie en wat jy ook al is, belangstel. Verder is die belewenis dat die gemeente graag jou hand wil vat en saam met jou die pad wil stap. Dit is nie 'n ervaring van die gemeente het gearriveer en arme jy is nog nie waar hulle is nie. Die behoefte van gelowiges en nog-nie-gelowiges is dikwels 'n soeke na iemand wat net 'n hand van vriendskap en liefde uitsteek om saam die pad te loop. Dit is die boodskap wat hierdie boodskappe van welkom uitsaai.

8.1.2. Droom-, visie- en missiestellings

Hoe 'n gemeente haar roeping verstaan, word gewoonlik verwoord in 'n formulering wat deur sommige gemeentes as hulle Godgegewe “droom” verstaan word. Ander noem dit die gemeente se “missie” en ander selfs die “visie” van die gemeente. Hier word nie geredeneer oor die teologiese korrektheid al dan nie van die terme nie. Wat hier van belang is, is die vraag of gemeentes daarin slaag om by besoekers aan die webblad die indruk te skep dat die gemeente verstaan waaroor missionale kerk-wees gaan.

In die navorsing is gevind dat baie gemeentes die geleentheid van die webblad benut om op die hoofblad (by sommige verskyn dit op ander blaaie) 'n formulering van hul roeping te plaas. Somtyds is die formulering 'n kil teologiese en saaklike formulering wat dadelik die indruk skep dat teologiese formulering vir die gemeente van groot belang is. Dit kan besoekers afskrik. Daar sal natuurlik altyd diegene wees wat daarvan hou. Hier word gekies vir 'n minder formele teologiese formulering omdat warmte en die ervaring dat daar vir enige mense plek is, by die oorgrote meerderheid van mense swaarder weeg as koue formuleringe.

Voorbeelde van formuleringe wat na my mening slaag om missionale kerk-wees na buite te dien, is die volgende:

- The Reeds (www.ngthereeds.org.za) – “Ons glo dat God die Vader, sy Seun gestuur het na die wêreld; Ons glo ook dat Jesus die Heilige Gees gestuur het en dat die Vader, Seun en Gees die kerk, daarom ook ons gemeente, stuur na sy wêreld toe. Ons gemeente is bevoorreg om aan hierdie missie van God deel te neem. God kom dus vandag na die wêreld deur ons gemeente aan wie Hy 'n nuwe identiteit gegee het. Die manier waarop God deur ons gemeente in hierdie wêreld sigbaar word, is deur middel van die bediening van ons gemeente soos dit uitgebeeld word in ons bedieningsembleem. Die bediening in ons gemeente is gerig op: Diens aan God, diens aan mekaar as geloofsfamilie en diens aan die wêreld waar ons elke dag is en leef.”
- Lyttelton-Oos (www.lytteltonoos.org.za) – “Lyttelton-Oos bestaan om God te verheerlik deur dissipels te wees wat vrugte dra (Joh 15:8). Hierdie vrugte vloei voort uit 'n noue verhouding met God, mekaar en ons naaste. Dissipels leef 'n lewe in oorfloed en help mense om 'n lewe in oorfloed te leef deur hulle te help om: ware lewensvrede te beleef, 'n egte lewenstuiste te vind, lewenskrag te ervaar, lewensvernuwing te ondergaan en lewensvervulling te vind.”
- Tygerpoort (www.ngtyger.com) – “NG Tygerpoort is 'n gemeente in die ooste van Pretoria. Die gemeente is lewendig en vol energie - ons bestaan nie ter wille van onself nie!”

- Warmbad-Wes (www.warmbadwes.co.za) – “Die gemeente se visie is: ONS IS GOD SE LIG VIR DIE WÊRELD. Die gemeente se missie is OM JESUS KONING TE LAAT WEES, in die lewe van elke lidmaat, in ons gemeente en in die wêreld. Die gemeente strewe, in afhanklikheid van God, om hierdie doelstelling tot eer van God te bereik, en glo dat die hele gemeente, groot en klein, hierby betrokke moet wees.”

8.1.3. Die naam en logo van die gemeente

In die Engelse taal ken ons die uitdrukking: “What is in a name. A rose by any name is still a rose.” Hierdie uitdrukking is in missionale kerk-wees via die webblad nie waar nie. ’n Naam kan baie meer betekenis hê as wat mens ooit kan dink. Deur die naam van ’n gemeente word alreeds iets van die missionale houding van die gemeente gesê. Juis om hierdie rede het verskillende gemeentes die afgelope jare die naam van die gemeente verander om juis missionale betrokkenheid aan te dui. Dit is opvallend dat dit juis hierdie gemeentes is wat moeite doen om op die hoofblad van die gemeente se webblad deur die naam en logo wat daarmee saamgaan ’n missionale indruk te maak.

Voorbeelde hiervan is die volgende:

- Hulp en Hoop Gemeenskapskerk (www.nghulpenhoop.org.za) – Dit is die nuwe naam van die gemeente wat vroeër as Potgietersrus-Oos bekend gestaan het. Deur die nuwe naam wil die gemeente uitdrukking gee aan ’n doelbewuste keuse om missionale kerk te wees. Op die webblad van die gemeente word op die hoofblad die nuwe naam saam met ’n logo gegee: “NG HULP EN HOOP GEMEENSKAPSKERK – Ons bou brûe na jongmense!”
- Kerksondermure (www.kerksondermure.org) – Op die gemeente se webblad word oor die naam gesê: “... in 2006 het die naam van NG Gemeente Verwoerdburgstad verander na Kerksondermure. Die naamsverandering is gebore uit ’n begeerte om ’n naam te hê wat verwoord wie ons is en wil wees. Hierdie verandering het nuwe momentum te weeg gebring in Kerksondermure se bestaan.” Saam met die naam op die hoofblad is die logo “loof, luister, leef”.
- Lux Mundi (www.luxmundi.org.za) – Op die webblad van die gemeente word die volgende oor die gemeente se naam gesê: “Ons gemeentenaam wil iets herhaal van Jesus se woorde:
  - Daar is geen ander lig vir die wêreld as Jesus nie.
  - Maar ons verstaan ook dat Hy ons roep om Sy lig in die wêreld te weerkaats.
  - Ons naam sê dat ons hierdie roeping toe-eien en ernstig opneem.”Saam met die naam op die voorblad verskyn die logo: “Jesus-volgelingen, oop en liefdevol, vir die gemeenskap, dienend.”

- Paarlberg (www.paarlberg.org.za) – “Paarlberg Gemeente. Gestuurde medewerkers in God se wingerd.”
- Jeffreysbaai (www.ngkjeffreys.co.za) – “NGK JEFFREYSBAAI. God maak ons golwe van liefde en lig vir die wêreld in nood.”
- Doornkloof (www.ngdoornkloof.org.za) – “Doornkloof Familiekerk. Waar Geloof deur Liefde tot Dade oorgaan.”
- Witrivier (www.ngwitrivier.co.za) – “NG GEMEENTE WITRIVIER. OASE van JESUSLIEFDE.”

Bogenoemde is enkele voorbeelde van gemeentes wat moeite doen om deur die naam en logo van die gemeente op die hoofblad van die gemeente se webblad 'n duidelike aanduiding te gee van hulle missionale ingesteldheid in die uitlewing van die gemeente se roeping. Wanneer die besoeker die webblad oopmaak, bied dit dadelik 'n motivering om verder in die gemeente se bedieninge en aktiwiteite belang te stel.

8.1.4. Program en aktiwiteite van die gemeente

In die meeste gevalle word die mees resente byeenkomste en/of aktiwiteite op die program van die gemeente op verskillende maniere op die hoofblad van die webblad aangebring. Waar dit gebeur terwyl die res van die hoofblad 'n missionale impak het, is dit 'n baie handige hulpmiddel vir mense wat in die gemeente belangstel om daarby betrokke te raak. Waar die aankondigings nie gedra word deur die res van die hoofblad nie, het dit nie baie effek nie. In enkele gevalle word buitengewoon moeite gedoen om 'n bepaalde aktiwiteit op die hoofblad besonder sterk uit te lig. In sulke gevalle het die aankondigings op sigself missionale betekenis.

'n Enkele voorbeeld van bogenoemde is die volgende:

- Middelburg-Suid (www.midsuid.co.za)

Gebedssake vir Novembermaand. Kliek hier
 Beroep van nuwe leraar
 Die kerkraad het besluit om weer 'n nuwe leraar te beroep. Sodra die profiel en advertensie gereed is sal dit hier beskikbaar wees.
 Orrelispos
 Die gemeente het 'n pos vir orrelis beskikbaar. Die advertensie sal ook binnekort hier verskyn.
 Gemeenteprogram
 11 November om 08:00 Erediens - bevestiging van geloof; kinderkerk 09:00 Kategese
 11 November om 10:00 Kerskonsert met Rina Hugo ten bate van die Christelike Seemansorganisasie
 17 November om 18:30 Kerssangdiens
 18 November om 08:00 Nagmaal NET EEN OGGEND EREDIENS
 18 November om 18:30 Kerssangdiens
 25 November slegs een erediens om 08:00

8.1.5. Ander sake

Met die bestudering van die gemeentes se webblaaie is daar enkele kere interessante items op die hoofblaaie van gemeentes gevind wat noemenswaardig is en beslis

oorweeg kan word om besoekers se aandag te trek en belangstelling vir die ander blaai van die webblad te kweek. Die volgende word genoem:

- Wanneer die hoofblad oopmaak, word 'n reeks foto's van die aktiwiteite in die gemeente vertoon. Foto's trek beslis die aandag veral as dit oor mense gaan. Daar is talle voorbeelde wat hier genoem kan word. Die volgende word verwys: Magalieskruin-Pretoria (www.magalieskruin.com); Villieria (www.ngv.co.za); Wonderpark (www.ng-wonderpark.co.za); Lynnwoodrif (www.lynnwoodrif.co.za); Strubenvale (www.strubenvale.org.za). Hier moet egter ook vermeld word dat foto's van geboue nie baie missionale betekenis het nie. Dit hou die gevaar in dat besoekers dadelik die indruk kry dat dit vir die gemeente om hulle geboue gaan en nie om die diens aan mense nie. Geboue is nooit so belangrik nie, al is dit soms baie oud en het dit selfs monumentale betekenis. Voorbeelde van sulke webblaaie is Hartbeespoort (www.hartiesng.com); Worcester-Audenberg (www.ngk-audenberg.za.org); Wellington (www.wellingtongemeente.co.za).
- By baie mense is daar 'n honger na stories van hoop. Om op die hoofblad alreeds stories van hoop te plaas, het dit beslis baie missionale waarde vir besoekers. 'n Voorbeeld van so 'n webblad is dié van Worcester-Vallei (www.Ngkworcestervallei.co.za).
- In 'n hele aantal gevalle word die werfjoernaal van die gemeente op die hoofblad sterk beklemtoon. Dit kan as sodanig baie missionale waarde hê aangesien dit dadelik die indruk skep dat die gemeente oop is vir interaktiewe gesprek wat in die tyd waarin ons leef vir baie mense van groot belang is. Hier moet egter weer beklemtoon word dat dit verband hou met die res van die hoofblad se uitleg. Indien die klem op die werfjoernaal die enigste is wat op die hoofblad van betekenis is, kan dit dalk sy krag verloor. Voorbeelde hiervan is: Lynnwood (www.nglynnwood.co.za); Andrew Murray Pretoria (www.andrew-murraypretoria.co.za).
- By sommige webblaaie word op die hoofblad redelik prominent verwys na geestelike artikels. Dit kan baie missionale betekenis hê veral as die temas wat aangespreek word baie aktueel van aard is. Voorbeelde hiervan is: Waverley (www.ng-waverley.co.za) en Pierneef (www.ngkpierneef.co.za).
- 'n Goeie voorbeeld van hoe die hoofblad gebruik kan word om inligting oor die temas van die prediking onder mense se aandag te bring is die webblad van Pierneefgemeente (www.ngkpierneef.co.za). Op die hoofblad word 'n prentjie met skakel na die nuwe Bybelvertaling "Die Storie" gegee. Tans word die prediking aan hierdie vertaling gewy deur een hoofstuk per Sondag as vertrekpunt vir die erediens te neem (Daar is 31 hoofstukke). Wanneer op die prentjie geklik word, word die leser na

die webblad van Die Storie (The Story) geneem waar allerlei interessante agtergrondgegewens en besprekingsvrae vir kleingroepe gevind kan word.

- Dan is daar die enkele gemeente wat op die hoofblad op prominente wyse baie maak van geestelike humor. Dié gemeente is die Toringkerk (www.toringkerk.co.za).

8.1.6. Tegniese gebreke

Oor die algemeen is die webblaai van die gemeentes tegnies baie goed versorg en kan mens agterkom dat dit in die meeste gevalle werklik deur professionele mense ontwerp is. Dit is baie belangrik dat 'n webblad tegnies goed en korrek ontwerp word aangesien daar min dinge is wat 'n besoeker aan 'n webblad so maklik belangstelling laat verloor as wanneer die blad (en hier geld dit veral vir die hoofblad) tegnies swak ontwerp is. Elemente wat hier ter sprake is, is die spoed waarmee die blad oopmaak. Webblaai wat geneig is om stadig oop te maak en tot frustrasie by besoekers kan lei is byvoorbeeld dié van Hartbeespoortgemeente (www.hartiesng.com) en Parkkruin Familiekerk (www.parkkruin.co.za). In enkele gevalle is die hoofblad heeltemal te besig soos byvoorbeeld by Wonderboompoort (www.wonderboompoort.com) en Wierdapark-Suid (www.wierdapark-suid.co.za). Die webblad van Drieankerbaai (www.ekliefmykerk.blogspot.com) is 'n goeie voorbeeld van hoe 'n webblad nie moet lyk nie. Dit is heeltemal te besig, onbenullige resepte is op die hoofblad en 'n hele aantal plasings se skrif is onleesbaar klein. Nog 'n voorbeeld van 'n hoofblad wat heeltemal sy doel mis, is die webblad van Franschoek (www.ngkfranschhoek.co.za). Die hoofblad word in sy geheel gewy aan die advertensie van 'n leraarspos.

8.2 Vraag 2: Dra die ander blaai van die webblad by tot missionale kerk-wees?

Die missionale krag van 'n gemeente se webblad lê eintlik in die ander blaai waarheen die navigasie spyskaart verwys. In daardie blaai kan onbeperkte hoeveelheid inligting op baie verskillende maniere beskikbaar gestel word aan gemeentelede, ander gelowiges en ook aan enige ander persoon wat die webblad mag besoek. Inligting kan daar onbepaald gestoor word en toegang kan maklik later verkry word. In die tyd waarin ons leef waar die meeste van ons lidmate en ander persone feitlik heeldag toegang tot rekenaars het, bied hierdie inligtingsbron 'n missionale geleentheid aan die kerk wat ongeëwenaar is. Met die ontwikkeling van die selfoontegnologie is die inligting van hierdie webblaai selfs op mense se selfone beskikbaar. Die vraag is of gemeentes hierdie wonderlike geleentheid vir toerusting en bedieningsmotivering werklik optimaal benut?

Die navigasie spyskaart in al die webblaai is gebruikersvriendelik. Dit is nie moeilik om na iets op die webblaai te soek nie en etikette se benamings is altyd duidelik en voor die hand liggend. In enkele gevalle is die gevaar by sommige van die

bladverwysings dat die ketting van die verwysing dalk onnodig lank kan word. Dit kan tot gevolg hê dat 'n besoeker gefrustreerd raak omdat hy/sy van die een skakel na die ander moet gaan voordat die eintlike blad eers gevind word. Dit is egter slegs in 'n paar gevalle so. Een voorbeeld hiervan is Sesmylspruit (www.sesmyl.co.za).

In die meeste webblaaie word die volgende blaaie naas die hoofblad aangetref:

- *Geskiedenis/herkoms* van die gemeente: Dit is altyd interessant om te sien hoe die gemeente ontstaan het en waar die gemeente vandaan kom. Op hierdie blad word gewoonlik vertel hoe die gemeente tot stand gekom het, hoe oud dit is, hoe dit haar naam gekry het en hier en daar word ander interessante inligting gegee. Hoe ouer die gemeente is, hoe belangriker word dit gewoonlik om hierdie agtergrond te gee. Mooi voorbeelde van hierdie aspek in gemeentes se webblaaie is dié van Tafelberg (www.tafelbergkerk.co.za)

Dit is alles aan 'n edele dame by name Mej Hertzog te danke.

Dr JD (Koot) Vorster, 'n voormalige leraar van Tafelberg-gemeente, het by geleentheid tereg opgemerk dat Mej Hertzog die "moeder" van ons gemeente is. Hierdie dame het, na die afsterwe van haar ouers, besluit om hul nagedagtenis op 'n buitengewone wyse te eer deur die kerkgebou op te rig op die perseel waar haar ouerhuis gestaan het.

Die laaste bepaling van die bemakingsakte lees "The donor desires to have it recorded that the whole subject of the donations has been erected and set apart in loving memory of her late Father and Mother, William Frederik Hertzog and Susanna Cornelia Hertzog (born Hiddingh)."

Mej Hertzog is op die ouderdom van 59 oorlede. Met haar afsterwe het 'n plaaslike koerant, die Cape Times, haar as een van die "aristocratic Dutch" genoem en berig op 9 Januarie 1897 dat "She was very gentle in her habits and manners, courting privacy and avoiding publicity and was a marvelous good business woman."

Sy het geen koste ontsien met die oprigting en inrigting van die kerkgebou nie. Ens.

Wellington www.wellingtongemeente.co.za

Waar alles begin het

Die kerkgebou van die Nederduitse Gereformeerde Gemeente Wellington is 'n nasionale gedenkwaardigheid en word allerweë as een van die mooistes in die Boland beskou. 'n Besondere ryk geskiedenis is daaromheen verweef. Histories gesien word die groei van die gemeente nou verbind met die naam van die groot kerklike figuur, dr. Andrew Murray.

Gelyktydige ontstaan van die dorp en gemeente

* Na die vestiging van die eerste Franse Hugenote as boere in die Wamakersvallei groei die getalle inwoners geleidelik sodat 'n eie gemeenskapslewe mettertyd ont-wikkel. 'n Rapsie meer as 100 jaar verloop voordat die eerste pogings teen 1800 aangewend word om 'n eie gemeentesentrum te bekom.

- *Vissie, missie en waardes*: In die meeste webblaaie word die gemeente se droom soos wat die gemeente se roeping verstaan word, uitgespel in 'n blad. Daaruit kan baie gou gesien word of die gemeente regtig missionaal ingestel is of nie. Voorbeelde van so 'n omskrywing wat werklik missionaal gerig is, is die volgende:

Alkmaar (www.alkmaar.co.za)

Ons visie, missie en waardes

ONS WAARDES :

- † Volgehoue verheerliking van God
- † Toegewyde gebedslewe
- † Spontane gehoorsaamheid aan God
- † Sigbare dankbaarheid † Nederige diensbaarheid
- † Doelgerigte dissipelskap
- † Liefdevolle geloofsfamilie

ONS VISIE :

Ons wil 'n gemeente wees wat omgee vir God en sy Woord, vir mekaar en vir die wêreld.

ONS MISSIE :

Ons gee om vir God en sy Woord, vir mekaar en vir die wêreld. Daarom wil ons deur die genade van God strewe om al groeiende 'n gemeente te wees wat 'n geïntegreerde bediening van ■ aanbidding ■ gemeenskap van gelowiges ■ dissipelskap ■ diens ■ en evangelisering vestig waarin elke lidmaat sy/haar funksie vervul met die gawes wat God ons gee.

Kwartaaltema (4e Kwartaal): Iets spesiaal om te deel - die gelowige se roeping na buite.

Waverley-Oos (www.ngwaverleyoos.co.za)

Op soek?

Hier staan ek, ek soek 'n gemeente.

Daar is baie gemeentes in Pretoria. Waarom sal ek Waverley-Oos kies?

Wat maak Waverley-Oos uniek? Hoekom staan hierdie gemeente uit en wil ek graag hier aanbid?

Dis lekker om openhartig met jou hieroor te kan gesels. Dis lekker om te weet waar jy met mense staan. Dis lekker en opwindend om deel te wees van iets wat baie groter as jy is. Om deel te wees van 'n groep mense met verskillende gawes wat kwaliteit aandag, energie en tyd spandeer om gesamentlik iets luisterryk en pragtig te vorm. Dis lekker om te identifiseer met verhewe dinge. Dis goed vir die gees en die gemoed om my en my gesin se lewens te voed en te vul met kwaliteit en gehalte. Ja, dis nou maar eenmaal een van die grootste lekkertes om jou kinders te sien geestelik blom.

Hoe is Waverley-Oos?

- Lewend • Dinamies • Opwindend • Vars • Besielend

Wat bied hierdie gemeente jou?

- 'n Geestelike tuiste • 'n Plek waar jou totale geestelike welsyn aandag kry • 'n Ruimte vir groei
- Geborgenheid • Genoeg veiligheid sodat jy waarlik, eg jouself kan wees • Liefde • Harmonie, humor en lag • 'n Plek waar jy jou ten volle voor God en mense kan ultiëf.

Waarvoor lééf ons?

- Vir God • Vir mekaar

Wie het 'n Plek hier? Waverley-Oos is 'n plek waar elkeen welkom is, en waar elkeen 'n plek in ons gemeente het. Oud en jonk, mooi en lelik, vet en maer, lank en kort, mans en vroue, getroud en ongetroud, elkeen, het 'n plek in Waverley-Oos. Ons geniet, benut en vier ons verskeidenheid. Hier wil ons nie hê almal moet min of meer dieselfde wees, dieselfde dink, en dieselfde voel nie. Ons geniet verskeidenheid as deel van die uniekheid en andersheid waarmee God ons elkeen geskape het. Soos ons in die natuur die veelheid van kleur en tekstuur van plante, diere, voëls, insekte en landskappe geniet, geniet ons in Waverley-Oos unieke, vrydenkende en interessante mense. Elk anders. Jy het 'n plek hier.

Verbintenis

Waverley-Oos se lidmate het hulself vrywillig verbind tot 'n aantal baie belangrike sake, sodat elkeen presies weet waartoe ons as 'n groep onself verbind het. Ons is verbind tot :

Onvoorwaardelike liefde

Ek sal my medegelowiges liefhê, selfs al stem ons nie altyd saam nie.

Algehele beskikbaarheid

Ek stel myself, my tyd, my energie, my insig en my gawes tot beskikking van die gemeente.

Getroue voorbidding

Ek sal gereeld vir hierdie gemeente, en spesiale sake soos uitgelig, voorbidding doen.

Groot openheid

Ek sal my lief en leed, voorspoed en teenspoed, probleme en ideale met my medegelowiges deel.

Absolute eerlikheid

Ek onderneem om altyd in liefde die waarheid te praat.

Sensitiwiteit vir ander

Ek sal met Christus se gesindheid lewe, met Sy oë kyk, met Sy ore luister en met Sy hart omgee.

Waaragtige vertroulikheid

Ek beloof om nie vertroulike dinge vir ander mense oor te vertel nie.

Volkome beheer deur die Heilige Gees

Ek wil onder beheer van die Heilige Gees lewe en myself en my gawes tot diens en seën van die gemeente stel.

Hoe is ons nie?

Ten slotte help dit dalk om 'n aanduiding te gee van hoe ons onself as gemeente nie verstaan nie. Ons is nie outyds, verkrampt, eng of eksklusief nie. Ons is nie doods of onveranderlik nie. Ons is nie preuts of uitermate vroom of ortodoks nie. Ons is nie snobisties, egosentriek of aanstellerig nie. Ons is nie 'n ryk, meerderwaardige of 'n blink gemeente, wat graag die kollig steel nie. Ons is nie 'n kompeterende en vertonerige gemeente nie. Ons wil nie die voorblad van die pers haal en uitstallerig wees nie. Ons hou ons nie op met die praktyke van die sondige natuur nie, nl : onsedelikheid, onreinheid, losbandigheid, afgodsdienst, towery, vyandskap, haat, nayswer, woede, rusies, verdeeldheid, skeuring, afguns, dronkenskap of uitspattigheid nie. (Gal 5:19)

Uitnodiging

As jy met hierdie waardes vereenselwig, nooi ek jou hartlik uit. Kom besoek ons 'n slag. Kom kyk wat jy sien en ervaar. Miskien is dit net die plek vir jou. Ek sal bly en gelukkig voel as ons gemeente in jou en jou gesin se lewe 'n verskil kan maak. Ek weet van 'n paar honderd gesinne wat hier 'n hawe gevind het, 'n rusplek vir die siel. Ek glo ons kan dit vir jou ook wees.

Laasgenoemde uiteensetting is 'n baie mooi voorbeeld van 'n formulering wat baie missionale krag besit. Enige iemand wat dit lees, sal lus word om by so 'n gemeente betrokke te raak of ten minste te gaan inloer by die byeenkomste daarvan.

- *Aktiwiteite van die gemeente (program, kalender, afkondigings):* Feitlik elke webblad verskaf hierdie inligting. In sommige gevalle word dit baie volledig gedoen met kalenders wat in verskillende formate afgelaai kan word, terwyl ander weer net die inligting wat betrekking op die maand en selfs die week het, gee. Indien laasgenoemde gebeur, is dit van kritiese belang dat die webblad op datum gehou word, wat nie in alle gevalle gebeur nie. Wanneer programgewens nie op datum is nie, het dit beslis die effek dat mense belangstelling verloor. 'n Mooi voorbeeld van 'n gemeente wat op die webblad moeite doen om 'n item op die program missionaal te bemark, is die webblad van Wellington (www.wellingtongemeente.co.za)

ONS GEMEENTE SE Kerssangdiens

Vanjaar beplan ons weer ietsie BAIE spesiaals met ons kerssangdiens op Sondag, 25 No-vember 2012, om 19:00 in ons kerkgebou!

Dit beloof om almal van oud tot jonk in die regte stemming vir die kerstyd te plaas. Teken solank hierdie datum aan en kom woon die diens as gesinne, familie en vriende saam by!

'n Webblad waar besonder moeite gedoen word met die afkondigings van die week is dié van die gemeente Tygerpoort (www.ngtyger.com). Die inligting word naamlik in 'n kort skyfiereeks beskikbaar gestel. Deur op die voorblad van die inligting te klik, word die skyfiereeks geaktiveer. Dit kan gevind word by <http://issuu.com/ngtygerpoort/docs/11-11-2012/3>.

- *Bedieninge*: Die belangrikste inligting van 'n gemeente is dié oor die bedieningstruktuur van die gemeente. Om die visie en missie te formuleer en om die waardes waarvolgens dit uitgeleef gaan word, te formuleer is alles nog deel van die teoretiese besinning oor die gemeente se verstaan van kerk-wees. Deur dit met entoesiasme te doen, het natuurlik missionale waarde. Dit is egter eers by die uitspel van die gemeente se bedieningstruktuur dat die praktyk van die gemeentelewe aangeraak word. Hoe en waar is die gemeente in die praktyk besig om 'n verskil te maak? In die meeste webblaai word hierdie saak aangespreek. Almal slaag egter nie daarin om dit so te doen dat dit werklik missionale betekenis het nie. In sommige gevalle word die bedieninge slegs genoem sonder om daarop uit te brei. Voorbeelde van sulke webblaai is Wonderpark (www.ngwonderpark.co.za) en Wilgelspruit (www.wilgelspruit.co.za). In baie gevalle blyk dit uit die lys van bedieninge wat in gemeentes genoem word dat die gemeente met wonderlike dinge in die praktyk besig is. Wanneer dit egter net genoem word, bestaan die gevaar dat besoekers van die webblad nie verstaan waaroor dit regtig gaan nie en dus nie geprikkel word om daarby betrokke te raak nie. In 'n hele paar gevalle (soos die twee wat genoem is) word die kontakbesonderhede van die leiers van die bedieninge gegee en mense gevra om die persone te kontak vir meer inligting. Dit is waarskynlik goed genoeg vir lidmate of toegewyde gelowiges wat die webblad besoek, maar beslis nie vir vreemdelinge wat nog-nie-gelowiges is. Sulke persone sal waarskynlik nie sommer

die moeite doen om die leier van 'n bediening te kontak nie en nie verder belangstel nie.

Dan is daar weer gemeentes wat op hulle webblaaie besonder baie moeite doen om elke bediening breedvoerig te verduidelik en mense uit te nooi om daarby betrokke te raak. Voorbeelde van sulke webblaaie is die volgende:

Onrusrivier (www.ngkonrusrivier.co.za): Elke bediening word op 'n afsonderlike blad verduidelik, kontakbesonderhede gegee en selfs nuus uit die bediening meegedeel. So byvoorbeeld word oor die gebedsbediening gesê:

Mandaat

Omdat Jesus Christus die Hoof van ons gemeente is, wil die Gebedsbediening met God in gebed praat en na Hom luister oor wat Hy vir ons gemeente wil hê. Ook om in te tree vir ons gemeenskap, ons land, ons gebroke en siek lidmate en vir die redding van verlore nes.

Nuus uit die Bediening

Die skole het weer begin.

Ons gebede vir al die skole in die Grootte Hermanus is, dat ons Hemelse Vader almal sal seën en dat 2012 'n wonderlike nuwe jaar sal wees. Ons dank Ons Hemelse Vader vir die 100% slaagsyfer van ons matrikulante by Hermanus Hoërskool. "Goeie onderwysers gee nie net die beste wat daar in hulle vakgebied is aan hulle leerlinge nie, maar ook die beste van wat in hulleself is." (Ruth Vaughn)

Bid vir die minister van Basiese Onderwys, Angie Motshekga, en die adjunkmi-nister, Enver Surty.

Bid dat hulle ontvanklik sal wees vir die Here se opdragte oor hoe om positiewe verandering in die land se onderwysstelsel aan te bring.

Waarom is dit vir Christengelowiges belangrik om die Woord van die Here te ken? Paulus gee twee redes in 2Timoteus 3:15: Sodat ons Christus en Sy verlossing kan leer ken en om ons te help om geestelik te groei sodat ons toegerus kan wees vir alles wat God wil hê ons moet doen. Groei impliseer onderrig (leerstellings), vemanning, terugwysing en toerusting (2 Tim. 3:16). Onderrig beteken ons leer ken die regte pad, vermaning waarsku ons wanneer ons die pad byster raak, teregwysing sê ons hoe om weer op die regte pad te kom en toerusting in geregtigheid leer ons hoe om op koers te bly.

Wynberg (www.ngkerkwynberg.co.za)

Diensaksie

1. Oorsig.

Hierdie aksie maak ons gemeente se liefde sigbaar deur daadwerklike diensbetoon. Die klem val op doen, hoewel daar ook gepraat word. Enige persoon wat daarvan hou om met die hande te werk, inkopies te doen, mense te ver-voer, te bak, of iemand wat selfs 'n professionele diens as getuie wil verrig, is welkom om by die diensaksie aan te sluit. Lidmate kan by die volgende diensgroepe aansluit:

'n Ondersteuningsgroep wat praktiese hulp verleen aan bejaardes, sorgbehoewendes, enkelouers, en mense wat in krisis se verkeer. Dit kan die volgende behels: voedsel, klere, ruikers, herstelwerk, of mediese hulp.

'n Vervoerdiens wat bejaardes help met vervoer na eredienste, hospitale, en inkopiesentrums. Lede help ook om die seniorklub te vervoer tydens uitstappies.

'n Voedselprojek wat voedsel aankoop en kospakkies opmaak vir versprei-ding aan mense wat ondersteun word. Lidmate van ons eie gemeente sowel as omlig-gende gemeentes word ondersteun. Dienswerk aan die plakkers in Houtbaai. Lidmate wat bereid is om veral mediese en opvoedkundige dienste te lewer, kan by hierdie aksie aansluit. Ons werk in hierdie verband saam met ander kerke.

Hulp aan die nagskuiling in Wynberg. Hierdie projek sal op dreef kom wanneer die nagskuiling gedurende die lente van 1994 open. Handwerkklassie en voedsel-voorsiening word beoog.

2. The Open Door

Hierdie is 'n interkerklike inisiatief in Maynardweg, Wynberg. Dit is basies 'n sokombuis wat 'n gesonde bord kos elke middagete beskikbaar stel aan bergies en haweloses.

Die etes kos R2 per bord. The Open Door versprei ete-kaartjies teen R2 elk aan die publiek. Enigiemand wat in besit is van so 'n kaartjie kan 'n ete kry.

Die kaartjies is gesog onder die daklose gemeenskap in die Wynberg omgewing. Elke dag word tussen een honderd en 120 mense gevoed.

U kan kaartjies koop by die kerkkantoor, of laat weet my en ek kan dit by u aflewer. Die kerkraad stel 'n bedrag van R200 per maand beskikbaar vir die aankoop van etekaartjies.

U sal die kaartjies baie nuttig vind om uit te deel in die Wynberg omgewing as u gevra word vir geld vir brood, of as u iemand sien wat hulpbehoewend is, en u nie weet hoe om te help nie.

The Open Door het voortdurend 'n tekort aan leë margariene of roomys bakkies, en styrofoam-houers vir wegneem etes. As u kan of wil help, skakel The Open Door gerus direk by 762 5971. Dit is 'n gemeenskaps-baseerde inisiatief, wat baie waardevolle werk doen, veral in die koue wintermaande, en mense se lewens op 'n tasbare manier raak.

3. Huis Nuweland

Die NGK het hierdie ouetehuis en versorgingsoord jare gelede opgerig. Dit huisves tans 85 bejaardes, en is geleë in Sylviaweg, Claremont. Daar is 'n waglys van ongeveer 150 mense.

Dit is oop vir bejaardes van enige kerkverband.

Heelwat van ons gemeentelede bly daar. Huis Nuweland word tans bedreig deurdat die staatsubsidie moontlik nie veel langer beskikbaar gaan wees nie.

Desnieteenstaande is Huis Nuweland finansieel gesond. Daar word 'n balans gehandhaaf tussen behoeftige en vermoënde bejaardes, en 'n groot mate van kruis-subsidiëring vind plaas.

Ondersteun asb hulle fondsinsameling pogings. Daar word gereeld in die gemeentelike bulletin Sondae tydens die eredienste voorbrand gemaak vir hulle fondsinsamelings.

Indien u bewus is van enige oortollige voedsel, sal Huis Nuweland dit verwelkom. So bv. het die Tuine-tak van Woolworths onlangs begin om produkte wat hul vervaldatum bereik het, aan Huis Nuweland beskikbaar te stel. Dit word baie waardeur deur die inwoners.

Maar die inwoners het veral behoefte aan geselskap en meelewing. Hulle waardeur besoeke deur musikante en kunstenaars, wat van tyd tot tyd gereël word.

Indien u enigsins kan bydra, kan u gerus direk skakel met die bestuur van Huis Nuweland by tel 657800. Hulle sal self reël, byvoorbeeld, om voedsel by u af te haal.

U mag moontlik net 'n boek gaan voorlees aan iemand wat bedlënd is, of ou tydskrifte gaan aflaai. Dit word geweldig waardeur, en maak 'n verskil aan iemand se lewe. Skakel met die bestuur en hoor wat hul behoeftes is.

4. Behoeftige gemeentelede. Ens, ens.

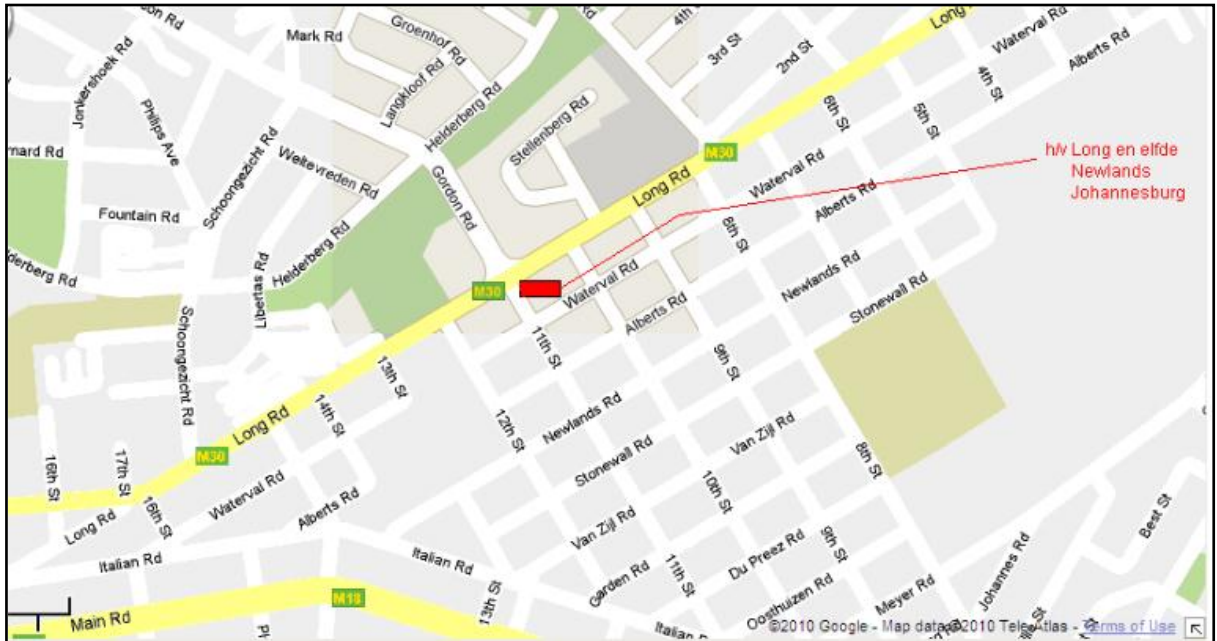
Wanneer enige besoeker hierdie webblaaie oopmaak, kan hulle dadelik inligting oor die betrokke aksie of bediening bekom. Dit skep die indruk dat die gemeente presies weet waarmee hulle besig is en prikkel die leser om by die betrokke aksie betrokke te raak. So het die blad missionale betekenis.

- *Ligging van kerkkompleks:* Op feitlik alle webblaaie word die gemeente se adres aangegee en in baie gevalle word 'n padkaart ingesluit. Dit het as sodanig missionale betekenis daarin dat sou iemand graag die gemeente wou besoek, is dit maklik om die ligging daarvan te bekom en die kompleks te vind. Omdat baie mense deesdae van navigasie toestelle in hulle voertuie gebruik maak, word in sommige webblaaie ook die ruitverwysings gegee. Een voorbeeld is die gemeente Waterval (www.watervalgemeente.co.za)

Padkaart na ons gemeente

- **Foto's:** Daar is alreeds hierbo verwys na die waarde van foto's (vgl by 7.3.5, bl 144). Een van die verskynsels wat op baie webblaaie waargeneem word, is die vertoon van foto's van gebeure in die gemeente. Dit word op verskillende maniere gedoen. Soms word skyfievertonings ingevoeg soos byvoorbeeld by Proteapark (www.ngproteapark.co.za); Magalieskruin (www.magalieskruin.com); Villieria (www.ngv.co.za); Lichtenburg (www.klipkerk.org.za); Suider-Paarl (www.suider-paarl.co.za). Daar is verskillende tegniese programme beskikbaar om hierdie soort vertonings moontlik te maak waarvan die mees populêre program Flashplayer is. Behalwe skyfievertonings is daar ook heelwat gemeentes wat foto albums op die webblad plaas. Voorbeelde hiervan is Kimberley-Bakenskop (www.ngbakenskop.co.za) en Die Kruin (www.kruinparke.co.za – ongelukkig nie op datum nie). met die foto's moet die klem altyd op mense val sodat besoekers iets van die saamwees en vreugde van gelowiges kan beleef.
- **Nuusblad:** Op 'n aantal gemeentes se webblaaie word 'n weeklikse, maandelikse of kwartaallikse nuusblad geplaas. Dit gee vir die besoeker aan die blad 'n baie mooi oorsig van resente aktiwiteite in die gemeente en kan aansporend wees tot deelname. Voorbeeld hiervan is Lux Mundi (www.luxmundi.org.za) en Humans-dorp (www.humansdorp.ng.org.za).
- **Ander sake:** In enkele gevalle word daar moeite gedoen om vir kinders verskillende blaaie te skep. So byvoorbeeld word op die webblad van Wonderboom-Suidgemeente (www.ngkwbs.org.za) vir kinders Bybelverhale geplaas en selfs 'n aantal verhale in strokiesprente formaat. Rustenburg ([181](http://www.ngmoederge-
</div><div data-bbox=)

meentertb.co.za) bied weer vir kinders prente om in te kleur, 'n teksvers vir elke dag en nuus artikels uit sekulêre dagblaaië. Aan sake soos preke, oordenkings, gespreksforums en toerustingartikels word in die volgende vraag rapporteer.

Ten slotte kan hier net genoem word dat die webblaaië getuig van baie inisiatief en daar is sekerlik nog meer wat sou kon aandag geniet. Die enigste negatiewe opmerking wat hier gemaak moet word, is die feit dat daar ongelukkig 'n hele paar van die webblaaië is wat nie op datum is nie. Ongelukkig het dit 'n negatiewe effek op besoekers se belangstelling omdat daarmee indirek gesê word dat die blad nie so belangrik is dat dit resente aandag kry nie. Dit mag nie gebeur nie.

8.3. Vraag 3: In watter opsig word die webblad benut vir die geestelike toerusting van die gemeente se lidmate (en ander gelowiges) met die oog op missionale kerke-wees?

Hierdie vraag is van kritiese belang vir die navorsingsdoelwit en hipotese van hierdie studie. Deel van die probleemstelling van hierdie studie hou verband met die feit dat gemeentes nie die Internet (via die webblad) benut om lidmate toe te rus vir hulle geloofsreis elke dag nie terwyl die meeste van hulle daaglik met rekenaars en die Internet in hulle persoonlike lewens werk. In die kwalitatiewe navorsing is dit dus baie belangrik om vas te stel of hierdie hipotese enigsins waar is al dan nie en daarom word hierdie vraag pertinent gevra. Met toerustingsmateriaal word hier bedoel geestelike toerusting wat daarop gerig is om lidmate en ander gelowiges in staat te stel om hulle roeping te verstaan en gehelp word om dit prakties so uit te leef dat God se koninkryk al meer gestalte kry. Dit gaan dus om meer as net geestelike groei ter wille daarvan om die gelowige in staat te stel om sy/haar persoonlike lewe te kan hanteer.

Die navorsing lewer die volgende resultate:

- *Eie toerustingsmateriaal aangebied:* Daar is 'n aantal gemeentes (± 24) wat moeite doen om eie interne toerustingsmateriaal op die webblad beskikbaar te stel. Dit beteken dat enige iemand wat die blad besoek hierdie materiaal in eie tyd en plek kan deurgaans en geestelik verryk word. 'n Wye reeks temas word op verskillende maniere aangebied. Voorbeelde van sulke toerusting wat as teks aangebied word kan gevind word by Pierneef (www.ngkpieerneef.co.za); Eldoraigue Familiëkerk (www.eldofam.co.za); Waterkloofrif (www.ngwaterkloofrif.co.za); Margate (www.margate.ng.org.za) en Noordkus (www.noordkus.co.za). Daar is gemeentes wat geestelike verrykingsmateriaal op baie interessante manier deur middel van video's aanbied. Voorbeelde hiervan is Toringkerk (www.toringkerk.co.za); Bellville Uitsig (www.uitsigkerk.co.za); George Bergsig (www.george-bergsig.co.za) en Pierre van Ryneveld (www.pvr.co.za).

Alhoewel die materiaal wat aangebied word kan lei tot geestelike ontwikkeling is dit nie in alle gevalle geskik om gelowiges tot missionale dienslewering op te lei nie. By die bestudering van die webblaaie ontstaan die persepsie dat gemeentes nie regtig doelbewus materiaal verskaf vir missionale diens nie, maar eerder vir gelowiges se eie geestelike groei. Getuigenis hiervan is onder andere die moeite wat gedoen word om preke op verskillende maniere beskikbaar te stel – in oudio-, teks en beeld formaat. Hiervan is daar baie voorbeelde. Daar is ook enkele gemeentes wat materiaal vir gebruik in kleingroepe beskikbaar stel. Kyk hier byvoorbeeld na die webblaaie van Die Eike (www.ngkeike.co.za); Moreletapark (www.moreleta.org) en Sesmylspruit (www.sesmyl.co.za).

Wat hierdie saak nog meer interessant maak, is die feit dat in heelwat gemeentes se programskedules dit duidelik is dat in die gemeente baie moeite gedoen word om lidmate geestelik te versorg en toe te rus – selfs met die oog op missionale diens toe te rus. In sommige gemeentes is daar selfs uitgebreide skoling wat aangebied word. Voorbeelde hiervan is Moreletapark (www.moreleta.org); Waterkloof (www.waterkloofkerk.co.za); Lynnwoodrif (www.lynnwoodrif.co.za – waar 'n uitgebreide Bybelskool gevestig is) en Bethlehem-Oos (www.ngbhmoos.co.za). Die enigste gemeente wat werklik die Bybelskool materiaal ook op die Internet beskikbaar stel is Pierneefgemeente. Die materiaal is in baie gevalle werklik beskikbaar maar dit wil voorkom dat die probleem eerder daarin lê dat gemeentes nie verstaan watter toerustingsgeleentheid die webblad bied nie.

8.4.Vraag 4: Bied die blad genoegsame geleentheid vir interaktiewe kommunikasie?

Met interaktiewe kommunikasie word bedoel dat mense opmerkings kan maak, vrae kan vra en opinies kan lug en so deel kan word van 'n twee-rigting kommunikasie oor sake rakende die gemeente. Ons lewe tans in 'n tyd dat sulke soort kommunikasie aan die orde van die dag is. Daar word daagliks talle programme oor die radio en televisie uitgesaai waarin luisteraars en kykers versoek word om op verskillende maniere kontak met die uitsaaiers te maak en so aan die program deel te neem. Dit is deel van die postmoderne mens se lewensstyl om deel te neem en 'n opinie te lig. Hierdie soort kommunikasie bied aan die kerk en met name aan 'n gemeente 'n gulde geleentheid om die Internet as missionale instrument te benut.

Wat dit betref, toon die navorsing dat daar heelwat gemeentes is wat hierdie moontlikheid raaksien en dit benut vir gesprekvoering. In die meeste gevalle waar interaktiewe kommunikasie moontlik gemaak word, word skakels na Facebook en Twitter op die webblad geplaas. 'n Meer effektiewe manier is deur gebruik te maak van 'n werfjoernaal. Gemeentes wat hierdie tegniek benut is byvoorbeeld Pierre van

Ryneveld (www.pvr.co.za); Premiermyn (www.premiermyn.ng.org.za) en Andrew Murray Pretoria (www.andrewmurraypretoria.co.za). Gemeentes wat besondere klem op interaktiewe kommunikasie plaas, bied aan besoekers op elke blad van die webblad die geleentheid om te reageer deur 'n opinie te lug of kommentaar te lewer. Voorbeelde hiervan is Lynnwood. (www.nglynnwood.co.za); Waverley (www.ngwa-verley.co.za) en Toringkerk (www.toringkerk.co.za).

8.5.Vraag 5: Word skakels na ander webblaaië gegee?

Hierdie vraag het ten doel om vas te stel of die gemeente se webblad ook gebruik maak van die inligting en toerustingsmateriaal wat op ander webblaaië op die Internet beskikbaar is. Benewens die inligting en toerusting wat vanuit die gemeente self via die webblad vertoon word, is daar ook ander moontlikhede waarheen skakels op die webblad besoekers kan verwys. So kan 'n netwerk van toerusting tot beskikking van die besoeker gestel word. Dit is sodanig het missionale bedieningskrag. Die besoeker wat op 'n gemeente se webblad sulke materiaal vind, sal weer volgende keer die blad besoek om meer van die skakels te benut. Dit maak elke besoeker beïnvloedbaar deur die inhoud wat op die webblad beskikbaar gestel word – ook ander inligting bo en behalwe die skakels na ander webblaaië. Hierdie tegniek help dus om die gemeente se webblad te bemark en ook om besoekers aan die Internet geestelik te bereik.

Die navorsing het in dié verband getoon dat daar maar min webblaaië van gemeentes is waarop daar regtig ander skakels gebied word. In enkele gevalle is daar webblaaië wat 'n ryke verskeidenheid van geestelik verrykende webblaaië tot die beskikking van besoekers stel. Voorbeelde hiervan is Montana (www.ngmontana.co.za); Pierneef (www.ngkpierneef.co.za); Wonderboom-Suid (www.ngkwbs.org.za – hier word 'n baie volledige lys volgens die alfabet aangebied); Dennesig (www.ngdennesig.org.za – baie volledig); Driehoek (<http://ngdriehoek.vaal.co.za>) en Strubenvale (www.struben-vale.org.za).

8.6 Samevatting

As na bogenoemde verslag gekyk word, is dit duidelik dat die Internet beslis baie moontlikhede aan gemeentes bied om 'n missionale verskil in die samelewing te maak. Dit wil egter voorkom of gemeentes nie regtig die gemeentelike webblad daarvoor benut nie, maar eerder ingestel is op die beskikbaar stel van inligting oor die gemeente aan lidmate. Dit blyk ook dat as na die bediening en aktiwiteite van gemeentes gekyk word soos dit op die webblaaië bekend gemaak word, daar wel in baie gemeentes klem op missionale kerk-wees gelê word. Daar word 'n hele klomp projekte genoem binne die gemeenskap waar die gemeentes bestaan en ver buite gemeentes se grense oor die hele wêreld. Baie lidmate is ook hierby betrokke. Dit wil egter ook voorkom dat in die

meeste gevalle die webblaai van gemeentes nie benut word om gelowiges aan te spoor en veral toe te rus vir die kerk se missionale taak in die wêreld nie. Uit die webblaai is dit ook duidelik dat daar op plaaslike vlak in heelwat gemeentes moeite gedoen word met die geestelike versorging en toerusting van die lidmate. As sulke gemeentes ook die kanaal van die Internet via die gemeente se webblad sou benut, kan die effek soveel groter wees. Mense wie se beroepseise nie ruimte maak vir die bywoon van Bybelskool- en ander toerustingsgeleenthede in die gemeente nie, maar wat feitlik heeldag voor 'n rekenaar sit met toegang tot die Internet sou sodoende gehelp kon word om in hulle eie tyd geestelik versorg en toegerus te word. Dieselfde geld vir baie ander lewenssituasies waar mense via rekenaars en selfs via selfone toegang tot die Internet het.